

TASEKIRJA 2023

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS

SOTKAMON SEURAKUNTA

Sisällys

I	Toimintakertomus	3
1	Yleiskatsaus	3
2	Hallinto	12
3	Henkilöstö	13
4	Jäsenmäärä	16
5	Sisäinen valvonta	17
6	Talouden tunnusluvut	18
7	Seurakuntatalouskonsernin toiminta ja talous	20
8	Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi	21
II	Talousarvion toteutuminen	22
1	Käyttötalouden toteutuminen	22
2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	43
3	Investointiosan toteutuminen	44
4	Rahoitusosan toteutuminen	45
III	Tilinpäätöslaskelmat	47
1	Tuloslaskelma	47
2	Rahoituslaskelma	48
3	Tase	51
4	Konsernitase	52
IV	Tilinpäätöksen liitetiedot	52
1	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	52
2	Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	53
3	Tuloslaskelman liitetiedot	53

4	Rahoituslaskelman liitetiedot	54
5	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	54
6	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	54
7	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	54
8	Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot	55
9	Taseyksikköinä hoidettujen rahastojen tilinpäätökset	55
V	Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä	59
VI	Luettelot ja selvitykset	60

I Toimintakertomus

1 Yleiskatsaus

Maailman myllerryksessä arkiseen työhön

Edellisenä vuonna alkoi maailma oppia elämään covid-taudin kanssa, mutta kriisiytyi Venäjän hyökättyä Ukrainaan. Vuonna 2023 ei tapahtunut käännettä parempaan, sillä Venäjän rikollinen toiminta jatkui ja maailmaa järkytti uusi kriisi Gazassa. Tätä kirjoittaessani arviot Gazan sodan uhrien määrästä ylittää jo 30000 ihmistä, joista noin kolmasosa lapsia. Maailman kriisit vaikuttavat suomalaisiin ja sotkamolaisiin monin eri tavoin, joista seurakunnan työntekijöiden kohtaamisissa korostuu erityisesti henkisen turvattomuuden kasvu. Työntekijöiden ja seurakuntalaisten mahdollisuudet turvattuutta kokevien auttamiseksi ovat rajalliset. On kuitenkin hyvä muistaa, että rinnalla kulkeminen ja huolten kuunteleminen ovat erittäin vaikuttavia keinoja monissa ahdistavissa tilanteissa.

Seurakunnan vuosi alkoi uuden valtuuston järjestäytymisellä. Vaaleissa oli lähes sama ehdokasmäärä kuin neljä vuotta aiemmin. Ehdokkaat olivat keski-ikänsä hieman nuorempia kuin aiemmin. Vaaleissa oli runsaasti ennakkoäänestyspaikkoja, jotta äänestysprosenttia saataisiin kohotettua, mutta toisin kävi. Vain runsaat 13 % äänestysikäisistä käytti äänioikeuttaan. Äänestysaktiivisuus näyttää olevan vähenemään päin myös muissa vaaleissa, mutta seurakuntavaaleissa se on ollut hälyttävän pieni jo pitkään kaikissa seurakunnissa Suomessa. Uusi valtuusto aloitti työnsä keskustellen ja tulevaisuuteen suunnaten. Isoja asioita onkin edessä: Kiinteistöjen kunnossapito ja joistakin kiinteistöistä luopuminen ovat valtuuston päätettävissä tällä valtuustokaudella.

Sotkamon seurakunnan jäsenmäärä on aleneva. Vuoden 2023 aikana jäsenmäärä pienentyi 154 henkilöllä. Suurin vaikuttava tekijä jäsenmäärän pienentymisessä on se, että kuolleiden määrä on kastettujen määrää olennaisesti suurempi. Oman seurakunnan jäsenten kuolemia oli 150 ja kasteita 41. Seurakunnasta erosi 79 jäsentä ja seurakuntaan liittyi 36 uutta jäsentä. Sotkamosta poismuuttamisen kautta jäsenmäärä pieneni vain 2 jäsenellä. Sotkamon kunta onkin toimillaan onnistunut siinä, missä

moni maalaispitäjä ei ole onnistunut eli muuttotappion minimoimisen, lieneekö kunnan osalla jopa hienoista muuttovoittoa. Kiitos kunnan houkuttelevuuden myös seurakunnan muuttotappio on vähäinen.

Työyhteisössä vuosi 2023 alkoi työhyvinvointikyselyllä. Tuomiokapituli järjesti työhyvinvointikyselyn, jossa kysyttiin työhyvinvointia viimeisten kahden kuukauden aikana. Kyselyyn vastasivat kaikkien Kuopion hiippakunnan seurakunnat. Tämän kyselyn palauteteamsissa lueteltiin kymmenkunta seurakuntaa, jotka saivat työhyvinvointikyselyssä keskimääräistä paremman tuloksen. Sotkamon seurakunta oli näiden mainittujen seurakuntien joukossa. Työhyvinvointi on tärkeä asia, sillä vain hyvinvoiva työntekijä jaksaa palvella seurakuntalaisia tarkoituksenmukaisella tavalla.

Niin antoi Herra meille tämänkin vuoden 2023 ja kiitämme siitä.

Juhani Saastamoinen

kirkkoherra

Sotkamon seurakunnan missio, visio, strategia

Sotkamon seurakunta elää todeksi sanomaa Jumalan armosta ja lähimmäisen rakastamisesta.

Läsnäolon seurakunta on jäsenissään läsnä kaikkialla siellä, missä he toteuttavat arkielämän kutsumustaan. Seurakuntalaisten mahdollisuuksia toimia vahvistetaan ja autetaan jäseniä löytämään lähimmäisen palveluun kätkeytyvän elämän ilo.

Seurakunnan arvot

Jokaisen ihmisen kunnioittaminen Jumalan kuvana.

Lähimmäisenrakkaus on elämän laki.

Armo on totta ja kuuluu kaikille.

Millä keinoin vuoteen 2024

Rohkaisemme seurakuntalaisia yhteisöllisyyteen, vastuuseen ja palveluun ja hengellisen elämän vaalimiseen.

Hengellisen elämän vaaliminen toteutuu sanan, musiikin ja rukouksen kautta monipuolisissa Jumalanpalveluksissa.

Arvostamme seurakuntalaisten erityisosaamista ja lahjoja ja annamme heille mahdollisuuksia palvella.

Panostamme erityisesti kasvatukseen: lapsityöhön, varhaisnuorisotyöhön, nuorisotyöhön ja rippikoulutyöhön.

Otamme rakkauden ja palvelun hengessä huomioon vaikeassa asemassa olevat ja olemme valmiit dialogiin vaikeistakin kysymyksistä.

Huolehdimme diakoniatyön resursseista ja sisällöllisestä kehittämisestä.

Missio eli lähetys on välttämätön osa seurakuntaelämää.

Vastuu ympäristöstä

Seurakuntamme kantaa vastuuta ympäristöstä ja ympäröivästä yhteiskunnasta kaikessa toiminnassaan.

Kiinteistöstrategiassamme kiinnitämme huomiota siihen, että kiinteistökantamme on ympäristöystävällistä eikä meillä ole kiinteistökantaa, joka ei ole toiminnan kannalta välttämätöntä. Öljylämmityksestä on luovuttu ja siirrytty kaukolämpöön. Rytilahden majan ja Siunauskappelin lämmitysmuotona on sähkölämmitys.

Pyrimme paperittomaan toimintaan kaikessa toiminnassa, missä se on mahdollista. Dokumentteja käsitellään ensisijaisesti sähköisessä muodossa. Jos dokumentteja joudutaan tulostamaan, ne tulostetaan mahdollisuuksien mukaan kaksipuolisina. Käytetyt kirjekuoria hyödynnetään sisäisissä postituksissa ja toimistossa ylijääviä papereja ja pahveja lapsi- ja nuorisotyössä.

Jätteet lajitellaan.

Lapsi- ja nuorisotoiminnassa panostamme ympäristökasvatukseen yhtenä osana kaikkea toimintaa. Kerromme kierrättämisen tärkeydestä ja käytämme mahdollisuuksien

mukaan askarteluissa kierrätysmateriaaleja ja luonnosta kerättyjä materiaaleja. Liikemme lasten ja nuorten kanssa luonnossa ja kerromme, kuinka luonnossa tulee toimia.

Hankinnoissa kiinnitämme huomiota toimittajien ympäristöystävällisyyteen ja heidän harjoittamaansa ympäristöpolitiikkaan.

Kirkolliset toimitukset tilinpäätösvuonna

Kirkollisissa toimituksissa seurakunta kohtaa useimmin jäsenensä. Hautaan siunaamisten määrä oli 184 (157, 2022). Kirkollisia vihkimisiä järjestettiin 18 (13). Kastettujen määrä laski vuoteen 2022 verrattuna 46:stä 41:een. Seurakunnan diakoniatyössä diakoniakontaktien määrä oli 2549.

Rippikoulun suoritti 100 rippikoululaista.

Talouden tilanne kuluneena vuonna

Suomen talouden tilanne

Kuluneena vuonna inflaatio säilyi korkeana, vaikka se kääntyiikin vuoden aikana laskuun. Inflaatio oli joulukuussa 3,6 %. Hintojen ja korkojen nousu vähensi investointeja ja kotitalouksien kulutusta. Inflaatiopaineessa tehdyt palkkaratkaisut ja eläketulojen nousu paransivat kuitenkin jonkin verran kuluttajien ostovoimaa. Bruttokansantuote supistui 0,5 prosenttia vuonna 2023 ja Suomi vajosi taantumaan.

Kirkollisveroa tilitettiin vuonna 2023 yhteensä 1,035 miljardia euroa. Kirkollisveron määrä kasvoi 105,2 miljoonalla eurolla (+ 10,3 %) vuodesta 2022. Lähes kaikkien seurakuntien (97 %) verotulot kasvoivat. Verotilitysten poikkeuksellisen voimakas, kertaluonteinen kasvu johtuu useasta eri tekijästä. Vuoden 2023 alussa voimaan tulleen soteuudistuksen vuoksi toteutettu verouudistus paransi kirkollisveron reaalityötä. Seurakuntakohtaiseen verotulojen kasvuun vaikutti kunnan veropohja, korkean inflaation seurauksena tehdyt palkkaratkaisut ja pääsääntöisesti inflaatioon sidottujen eläketulojen kasvu sekä seurakuntatalouksissa tehdyt päätökset kirkollisveron suhteen.

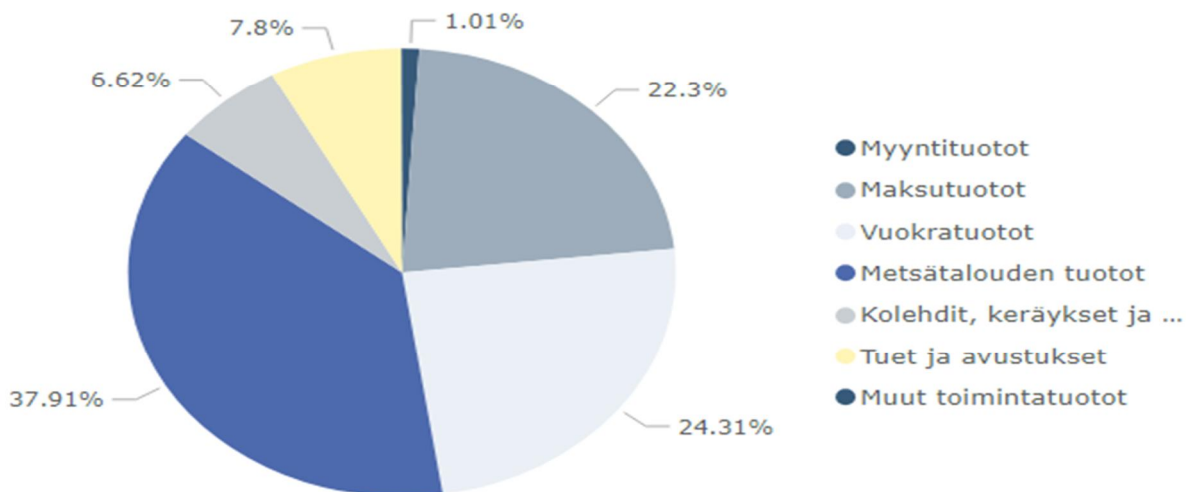
Valtiovarainministeriö ennustaa taantumän väistyvän ja talouden kääntyvän lievään kasvuun (0,7 %) vuonna 2024. Inflaatio hidastuu ja korot kääntyvät laskuun, mikä pirstää kulutusta ja lisää investointeja. Työllisyysaste laskee hieman vuonna 2024, mutta kääntyy nousuun seuraavina vuosina. Suomen julkisen talouden tilanne on kuitenkin heikko ja julkinen velkasuhde jatkaa kasvuaan.

Seurakunnan talous

Sotkamon seurakunnan tilikauden tulos on 164 180,71 euroa ylijäämäinen. Tuloslaskelma ei sisällä kertaluonteisia eriä kuten omaisuuden myynneistä saatuja myyntituloja.

Toimintatuotot olivat 339 668,03 euroa ja ne olivat 152 812,08 suuremmat kuin edellisenä vuonna edellisvuonna. Tuottojen kasvu johtuu metsänmyynnistä saaduista tuloista 128 762,64 sekä Saappaan retkituotoista. Toimintatuotoista vuokratuotot säilyivät liki ennallaan. Toimintatuottojen jakauma on esitetty alla olevassa kaaviossa.

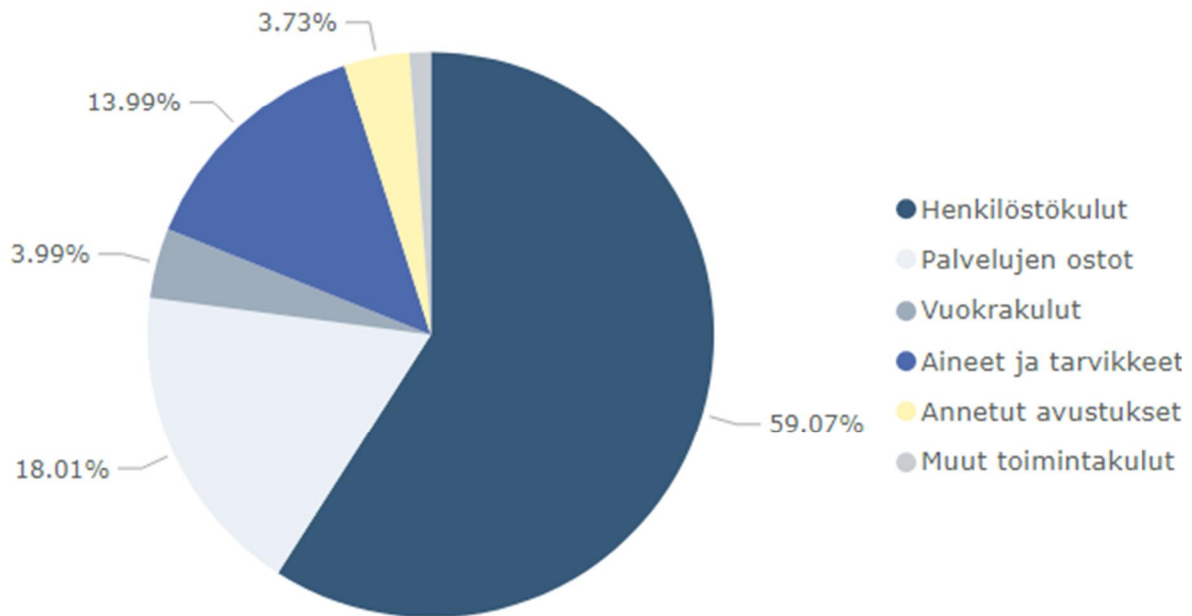
Toimintatuotot

Toimintakulut olivat 2 180 031,95 euroa ja ne lisääntyivät edellisvuodesta yhteensä 146 138,79 euroa. Esimerkiksi henkilöstökuluissa lisäystä oli 76 383,65 ja henkilösivukulissa 13 491,22. Palveluiden ostoja oli 37 394,27 euroa ja tavaraostoissa 16 746,42 euroa edellisvuotta enemmän.

Toimintakulut

Kirkollisverojen tuotto oli 2 200 913,97 miljoonaa euroa, mikä on 133 475,93 euroa enemmän kuin vuonna 2022. Sotkamon seurakunta alensi veroprosenttiaan valtiovarainministeriön suosituksen mukaisesti 0,05 %. Valtionrahoitusta saatiin 209 790,96 euroa. Verotuskuluja maksettiin 28 356,20 euroa ja Kirkon rahastomaksuja 180 240,00 euroa – nämä summat olivat lähes edellisvuoden tasolla. Rahoituskuluja maksettiin 15 413,73 euroa, mikä on 8 795,65 euroa enemmän kuin vuonna 2022.

Vuosikatetta kertyi 200 192,29 euroa. Tilikaudelle kohdistuneet poistot olivat 36 011,58 euroa.

Seurakunnan rahavarat lisääntyivät 191 400,17 euroa ja olivat vuoden lopussa yhteensä 415 029,17 euroa. Summa ei sisällä testamentti- ja lahjoitusrahastojen varoja, jotka olivat 158 555,84 euroa.

Suunnitelut investoinnit eivät toteutuneet. Kirkon peruskorjausta ei jatkettu tilikaudella

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole tapahtunut sellaisia olennaisia toiminnan tai talouden muutoksia, joilla olisi vaikutusta Sotkamon seurakuntaan ja joita ei olisi vuoden 2023 talousarviossa huomioitu.

Toiminnan ja talouden tarkastelu tuloperustan muutosten valossa:

Seurakunnan talouden suunta ei ennusteiden mukaan ole lähivuosina olennaisesti heikkenemässä, mutta talouden sopeuttamista tehdään ennakoiden. Jäsenmäärän lasku on ollut viime vuosina reilun prosentin luokkaa ja saman tason arvioidaan jatkuvan. Sotkamon kunnan väkiluku on vuoden 2023 päättyttyä

Viime vuosien kirkollisverotulot ovat olleet varsin vakaat eikä verotuloihin ennusteiden mukaan aivan lähivuosina odoteta muutosta. Sote-/verotusuudistuksen vuoksi tehdyllä kirkollisveroprosentin alentamisella 1,65 prosentista 1,60 prosenttiin ei ollut juurikaan vaikutusta verotulokertymään. Verotulokehityksestä on enemmän tietoa kohdassa Verotulot ja valtion rahoitus. Verotulojen ennustetaan euromääräisesti laskevan vuoteen 2030 mennessä. Toiminnan järjestäminen tämän tuloennusteen valossa, ottaen huomioon mm. saman aikajakson inflaatiokehityksen ja kohonneet energiahinnat, edellyttää toimintojen priorisointia ja kiinteistökantaan kohdistuvia valintoja.

Sotkamon seurakunnan taloutta on jo sopeutettu usein eri tavoin. Toimitilat on keskitetty yhteen rakennukseen ja tarpeettomista rakennuksista kuten vanhasta virastotalosta pyritään luopumaan.

Toiminnan ja talouden tarkastelu Kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa:

Kriisiytyvän seurakunnan mittareista Sotkamon seurakunnassa toteutuu vuonna 2023 yksi talouden mittari.

Talouden mittareista toteutuu rahavarojen riittävyys, joka oli 51 päivää 31.12.2023 (alle 90 päivää). Rahavaroista on vähennetty toimeksiantojen varat. Rahavarojen riittävyyttä pyritään parantamaan toimintakuluja karsimalla.

Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit	Seurakuntatalouden tilanne v. 2023
1. Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät <ul style="list-style-type: none"> • Puutteet hautustoimen tai hautausmaan ylläpitotehtävien hoidossa. • Epäkohdat kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitotehtävien hoidossa. • Puutteellisuudet kirkonkirjojen ja väestötietojärjestelmään liittyvien tehtävien hoidossa. 	Hautustoimen ja hautausmaan ylläpitotehtävien resurssit ovat riittävä
1. Seurakunnan hallinto ja viranomais-toiminta <ul style="list-style-type: none"> • Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat • Hallintomenettelyn puutteellisuudet 	
2. Seurakunnan toimintaorganisaatio <ul style="list-style-type: none"> • Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit • Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2000 jäsentä • Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvytön toimintakulttuuri 	
3. Johtaminen seurakunnassa <ul style="list-style-type: none"> • Johtamisen heikkoudet • Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteis- 	

<p>töstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin • Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa. 	
<p>4. Seurakunnan henkilöstö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön määrä • Henkilöstön työhyvinvoinnissa on toistuvia ongelmia • Ongelmat riittävän henkilöstön määrässä ja rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna. 	

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit

2023

<p>1. Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena taikka viimeisen tilikauden tulos on negatiivinen ilman kertaluonteisia eriä ja kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi.</p>	<p>Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on 164 180,71 euroa ylijäämäinen.</p>
<p>2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluontoisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.</p>	<p>Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 856 786,95 euroa.</p>
<p>3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.</p>	<p>Maksuvalmius on 51 päivää.</p>
<p>4. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuonna.</p>	<p>Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on pysynyt edellisen vuoden tasolla.</p>

2 Hallinto

Hallintoelinten jäsenet 2023 - 2026

KIRKKOVALTUUSTO

Kirkkovaltuusto on seurakunnan ylin päättävä toimielin. Kirkkovaltuusto on delegoinut päätösvaltaansa kirkkoneuvostolle erillisillä määräyksillä. Kirkkovaltuuston puheenjohtajaksi vuosiksi 2023 –2024 on valittu Kalevi Valtanen ja varapuheenjohtajaksi Sami Kilpeläinen. Kirkkovaltuusto kokoontui vuoden aikana 3 kertaa.

Kirkkovaltuusto on kertomusvuoden aikana käsitellyt kolmessa kokouksessaan kirkkolain edellyttämät asia, joita ovat henkilövalinnat, seurakunnan toimintakertomuksen hyväksyminen, tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille. Lisäksi kirkkovaltuusto vahvisti kirkollisveroksi 1,60 vuodeksi 2023 Valtiovarainministeriön kirkollisveron alentamistaulukon mukaisesti. Vuoden 2023 talousarvio ja vuosien 2025–2023 toiminta- ja taloussuunnitelma hyväksyttiin.

Aloitteet 2023

Luottamushenkilöt eivät tehneet aloitteita.

KIRKKONEUVOSTO 2023 – 2024

Kirkkoneuvosto johtaa seurakunnan käytännön toimintaa ja hallintoa sekä toimii kirkkovaltuuston valmistelu- ja täytäntöönpanoelimenä. Kirkkoneuvoston apuna toimivat esittelevät virkamiehet kukin vastuualueellaan. Vuosiksi 2023 – 2024 valittu kirkkoneuvosto kokoontui vuoden aikana 9 kertaa. Kirkkoneuvoston jäsenet on lueteltu alla.

Kirkkoneuvoston jäsenet:

Saastamoinen Juhani, kirkkoherra, pj.

Seppänen Eira vpj	Huotari Riikka
Korhonen Juha	Korhonen Pasi
Kotilainen Heidi	Kunnari Keijo
Roivainen Arja	Sorvari Yrjö

Vehkaoja Tarja

Kirkkoneuvoston keskeisimmät päätökset:

Kirkkoneuvosto on valmistellut kaikki kirkkovaltuustolle esiteltävät asiat (tilinpäätös 2022, veroprosentti vuodeksi 2024, talousarvio vuodeksi 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosiksi 2025–2026). Lisäksi se on käsitellyt ja hyväksynyt vuoden 2024 koulutussuunnitelman, hyväksynyt toimintayksiköiden ja tehtäväalueiden toimintakertomukset vuodelta 2023 sekä huolehtinut kirkkovaltuuston päätösten täytäntöönpanosta.

Tilintarkastusyhteisö 2023 - 2026

BDO Audiator Oy, päävastuullinen tilintarkastaja Eetu Rantakeisu

3 Henkilöstö

Seurakunnassa työskenteli 31.12.2023 yhteensä 28 henkilöä. Vakituudessa palvelusuhteessa oli 27 henkilöä, joista 25 oli kokoaikaisia. Osa-aikaisina olivat talouspäällikkö ja lähetyssihteeri. Vakituista naisia oli 20 ja miehiä 7.

Henkilöstön määrä työaloittain

	2023
Seurakuntapapisto	4
Kirkkomuusikot	1,5
Diakoniatyöntekijät	2
Nuorisotyöntekijät	3
Varhaiskasvatuksen työntekijät	4
Muut seurakuntatyöntekijät	1
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	2,5
Hautausmaatyyöntekijät	1
Kiinteistö- ja kirkonpalvelustyöntekijät	7
Muut työntekijät	0
<u>Yhteensä</u>	<u>27</u>

Henkilöstön ikäjakauma

Henkilöstön keski-ikä on 55 vuotta.

Henkilöstön vaihtuvuus

Kuluneen vuoden aikana henkilöstöstä eläköityi yksi henkilö. Hänen tilalleen ei palkattu uutta henkilöä.

Palkkaerittely

Seurakunta: 3134 - Sotkamon seurakunta | Segmentti: 313401 - Sotkamon seurakunta | Kirjauskausi: 1.1.2023-31.12.2023

	1.1.2023- 31.12.2023	1.1.2022- 31.12.2022	1.1.2021- 31.12.2021
Palkat ja palkkiot	-1 125 101,08	-1 082 771,62	-1 056 249,06
400000 Kokouspalkkiot	-2 915,00	-1 230,00	-2 240,00
401000 Vakinaisten palkat	-932 498,69	-929 430,44	-885 022,24
402000 Määräaikaisten palkat	-103 887,86	-84 171,42	-75 905,60
407000 Tuntipalkat	-35 286,85	-31 177,30	-31 971,65
407800 Luontoisedut	-2 920,00	-3 289,00	-2 435,70
408200 Säännöllisen toiminnan palkkiot	-27 173,99	-21 005,58	-18 047,00
408900 Palkkiot ja muut veronalaiset suoritukset	-15 238,90	-14 540,50	-10 679,50
409700 Luontoisetujen vastatili	2 920,00	3 289,00	2 435,70
409800 Jaksotetut palkat	-8 099,79	-1 216,38	-32 383,07
Eläkekulut	-225 765,10	-216 557,08	-211 990,04
Muut henkilösivukulut	-30 895,37	-26 612,17	-28 929,65
Saadut henkilöstökorvaukset	7 704,65	28 267,68	29 222,50
Muut henkilöstökulujen oikaisut (+/-)	0,13	0,07	0,00
YHTEENSÄ	-1 374 056,77	-1 297 673,12	-1 267 946,25
400000 Kokouspalkkiot	-2 915,00	-1 230,00	-2 240,00
401000 Vakinaisten palkat	-932 498,69	-929 430,44	-885 022,24
402000 Määräaikaisten palkat	-103 887,86	-84 171,42	-75 905,60
407000 Tuntipalkat	-35 286,85	-31 177,30	-31 971,65
407800 Luontoisedut	-2 920,00	-3 289,00	-2 435,70
408200 Säännöllisen toiminnan palkkiot	-27 173,99	-21 005,58	-18 047,00
408900 Palkkiot ja muut veronalaiset suoritukset	-15 238,90	-14 540,50	-10 679,50
409700 Luontoisetujen vastatili	2 920,00	3 289,00	2 435,70
409800 Jaksotetut palkat	-8 099,79	-1 216,38	-32 383,07
410000 Sosiaaliturvamaksut	-17 207,46	-14 350,15	-15 632,82
412000 Eläkemaksut	-224 067,65	-216 314,51	-205 841,17
414000 Muut sosiaalivakuutusmaksut	-13 071,14	-12 611,66	-11 755,92
415000 Jaksotetut sosiaalimaksut	-616,77	349,64	-1 197,41

415100 Jaksotetut eläkevakuutusmaksut	-1 697,45	-242,57	-6 148,87
418300 Työkalukorvaus	0,00	0,00	-343,50
420000 Sairausvakuutuskorvaukset	7 704,65	27 393,29	24 802,99
421000 Tapaturmakorvaukset	0,00	874,39	4 419,51
424000 Muut henkilöstökulujen oikaisut	0,13	0,07	0,00
Matka-, majoitus- ja ravitsemuskulut	-26 569,23	-22 569,75	-11 779,28
Koulutuskulut ja koulutusmatka, majoitus- ja ravitsemiskulut	-3 229,81	-5 201,88	-3 700,70
Työterveyshuolto	-19 729,71	-22 086,65	-19 712,23
YHTEENSÄ	-49 528,75	-49 858,28	-35 192,21

Työterveyshuolto ja sairauspoissaolot

Sairauspoissaolojen määrä oli 251 päivää, kun määrä vuonna 2022 oli 518 päivää.

Henkilöstön työterveyshuollosta on sopimus Medika Työterveys Oy, Vuokatin kanssa. Sopimus on voimassa vuoden 2025 loppuun.

Työhyvinvointi

Henkilöstölle järjestettiin työhyvinvointipäivä, jolloin vierailtiin Valamon luostarissa

Henkilökunnan hyvinvointiin panostetaan myös tarjoamalla henkilöstön käyttöön Smartum-pay palvelun kautta liikunta- ja kulttuuripalveluja 100 euroa/vuosi.

---

4 Jäsenmäärä

Jäsenten ikärakenne ja vuosimuutos

Kastetut	41
Kuolleet	150
Liittyneet	36
Eronneet	79
Muuttoliike (+/-)	-2
Jäsenmuutos yhteensä	
Jäsenet 31.12.2022	
Jäsenet 31.12.2023	

	Jäsenet, henk.	Muutos vuo- desta 2020, henk.	Muutos vuo- desta 2020 %	Kirkkoon kuu- luvuus, %
2020	8 129			
2021	7 828	-150	-1,8	78,4
2022	7 828	-301	-3,7	77,5
2023	7 683	-446	-5,5	76,5
2024	7 544	-585	-7,2	75,6
2025	7 410	-719	-8,8	74,8
2026	7 280	-849	-10,4	73,9
2027	7 154	-975	-12,0	73,1
2028	7 029	-1 100	-13,5	72,3
2029	6 909	-1 220	-15,0	71,5
2030	6 790	-1 339	-16,5	70,7

5 Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Sotkamon seurakunnan kirkkoneuvosto vastaa Sotkamon seurakunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä. Johtavat viranhaltijat huolehtivat sisäisen valvonnan toimeenpanosta omalla vastuualueellaan. Sisäisen valvonnan vastuu on kaikilla toimielimillä ja työntekijöillä. Sisäistä valvontaa ovat kaikki organisaation sisäiset menettely- ja toimintatavat, joilla pyritään kohtuullisella varmuudella varmistamaan, että seurakunnan toiminta ja hallinto on hoidettu asiallisesti, avoimesti, tuloksellisesti, laadukkaasti ja lainmukaisesti. Tilintarkastaja antaa lausunnon siitä, onko sisäinen valvonta järjestetty asianmukaisesti.

Sotkamon seurakunnassa on olemassa 7.9.2012 hyväksytyt seurakunnan sisäisen valvonnan ohjeet, jotka on valmisteltu Kirkkohallituksen vuonna 2004 antamien ohjeiden mukaisesti.

Seurakunnassa on laadittu hallintosäntö Kirkkohallituksen hallintosäntömallin mukaisesti ([yleiskirje 29/2023](#)). Hallintosäntö on hyväksytty kirkkovaltuustossa 4.12.2023. Hallintosäännössä on annettu määräykset päätösvallan siirtämisestä toimielimille ja johtaville viranhaltijoille, toimielinten päätöksentekotavoista ja hallintomenettelyistä sekä toimielinten kokousmenettelyistä. Hallintosääntöön on sisällytetty kaikkien viranhaltijoiden johtosäännöt, joten erillisiä johtosääntöjä ei enää ole.

Seurakunnassa 4.12.2023 hyväksytty uusi taloussäntö, joka on päivitetty Kirkkohallituksen uuden taloussäntömallin ([yleiskirje 21/2023](#)) mukaisesti. Taloussäännössä on määräyksiä toiminnan ja talouden suunnitteluun, talousarvion laatimiseen ja täytäntöönpanoon, omaisuuden hoitoon, kirjanpitoon sekä tilinpäätökseen liittyen.

Viranhaltijapäätökset on annettu tiedoksi ja toimenpiteitä varten kirkkoneuvostolle. Kirkkoneuvosto ei ole käyttänyt otto-oikeuttaan tehtyihin viranhaltijapäätöksiin.

Laskujen ja tositteiden hyväksymismenettelyistä on ohjeet. Kassavarojen käsittelystä on erilliset ohjeet.

Lahjojen antamisessa, saamisessa, vieraanvaraisuudessa ja korruption torjunnassa noudatettavat periaatteet on linjattu (Kv 26.10.2022).

Riskien hallinnan järjestäminen

Riskienhallintatoimenpiteitä on vuoden aikana tehty seuraavasti:

- Kiinteistöt: Seurakunnan kiinteistöihin on päivitetty pelastussuunnitelmat ja kiinteistöihin on lisätty ja uusittu kameravalvontaa.
- Henkilöstö: Henkilökunnan työterveyshuollon toteuttaa Vuokatin Työterveys Oy. Varhaisen tuen malli on käytössä ja työpaikkakäyntejä ja -selvityksiä tehdään sopimuksen ja tarpeen mukaan.
- Lainat ja sijoitukset: Sotkamon seurakunnalla on lainaa 650 000 euroa. Sijoitukset tehdään kirkkoneuvoston hyväksymän rahavarojen sijoitussuunnitelman mukaan vain kohteisiin, joissa riskit ovat pienet ja rahavarojen pääoma-arvo säilyy.
- Tietohallinto ja tietosuoja ja -turva: Sotkamon seurakunnan tietohallinnon palvelut hankitaan Itä-Suomen IT-alueelta, jolla on tekninen vastuu tietosuojasta. IT-alue hankkii ja ylläpitää käytettäviä tietoturvaohjelmia. Seurakunnassa seurakuntalaisten henkilötietoja käsitellään vain silloin, kun se seurakuntalaisten asioiden hoitamiseksi on välttämätöntä.

Riskien taloudellisilta vaikutuksilta suojautumiseksi Sotkamon seurakunnalla on tavanomaiset omaisuus-, toiminta- ja henkilöstövakuutukset.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen

Sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu kuluvana vuonna puutteita.

Talouden ja toiminnan toteutumisesta on raportoitu kirkkoneuvostolle. Kassat on tarkastettu kerran vuodessa ohjeistuksen mukaisesti.

6 Talouden tunnusluvut

Tuloslaskelman tunnusluvut

Sotkamon seurakunnassa toimintatuottojen osuus toimintakuluista nousi vuodesta 2022 noin 6 prosenttia. Vuosikatteen osuus, 555,91 %, kertoo siitä, että vuosikatteen

määrä riitti hyvin kattamaan poistot. Vuosikatteen osuus poistoista tulisi olla vähintään 100 %.

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista (%)	14,60	8,57
Vuosikatteen osuus poistoista (%)	555,91	191,44
Vuosikate (€/jäsen)	25,88	8,74

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %, osoittaa, kuinka paljon seurakunnan toimintakuluista on katettu toimintatuotoilla (= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - /+ \text{Valmisteverastojen lisäys/vähennys} + \text{Valmistusomaan käyttöön})$).

Vuosikate, euroa/jäsen on tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arviointiin. Tunnuslukua laskettaessa vuosikate jaetaan seurakunnan tilivuoden päättyessä läsnä olevalla jäsenmäärällä.

Vuosikatteen osuus poistoista/%: Vuosikate jaettuna poistot * 100

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Rahavarat lisääntyivät 191 400,17 euroa tilikauden aikana. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 401 181,24 euroa. Kun summa sisältää lahjoitusrahastojen ja muiden toimeksiantojen rahavaroja XXXX euroa, seurakuntatalouden käytettävissä olevat rahavarat 31.12.2022 olivat 209 781,07 euroa.

Rahavarojen riittävyys oli 51 päivää (kriisiytyvän seurakunnan mittari on alle 90 päivää). Sotkamon seurakunnalla on lainaa 650 000 euroa.

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Investointien tulorahoitusprosentti (%)		177,19
Rahavarojen riittävyys (pv)	51	25
Lainanhoitokate	3,22	0,71

Investointien tulorahoitusprosentti, %, (= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$)

Rahavarojen riittävyys, pv (= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella) Rahavaroista vähennetään seurakunnan rahoitusarvopapeihin sekä rahat ja pankkisaamisiin sisältyvät toimeksiantojen varat.

Lainanhoitokate (= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset))

Taseen tunnusluvut

Taseen loppusumma on 4 714 257,48 miljoonaa euroa. Tase kasvoi 157 766,59 eurolla. Pysyvät vastaavat olivat 4 175 370,70 miljoonaa euroa. Ne kasvoivat 151 766,50 euroa. Vaihtuvat vastaavat (saamiset ja sijoitukset) olivat 419 047,03 tuhatta euroa. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 400 271,24 tuhatta euroa ja ne lisääntyivät 191 400,17 eurolla. Oma pääoma kasvoi 164 180,71 euroa, eli edellisen vuoden ylijäämän verran.

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Omavaraisuusaste (%)	76,44	75,35
Rahoitusvarallisuus (€/jäsen)	-84,59	-108,26
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	39,02	44,17
Lainakanta (€/jäsen)	84,04	88,74

Omavaraisuusaste, %, (= 100* (Oma pääoma + Poistoero + Vapaaehtoiset varaukset - Ainaishoitosopimusten pääomat) / (Koko pääoma - Toimeksiantojen pääomat - Saadut ennakot)).

Rahoitusvarallisuus, euroa/jäsen (= [(Saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) - (Vieras pääoma - Saadut ennakot)] / Jäsenmäärä).

Suhteellinen velkaantuneisuus, % (= 100* (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot).

Lainakanta, euroa/jäsen (= [Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)] / Jäsenmäärä)

7 Seurakuntatalouskonsernin toiminta ja talous

Sotkamon seurakunnalla ei ole konsernitaseen laatimisvelvollisuutta.

8 Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi

Tilikauden tulos on 164 180,71 euroa ylijäämäinen.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että tilikauden ylijäämä 164 180,71 euroa kirjataan taseen omaan pääomaan tilille "Tilikauden yli/alijäämä".

Taseen omassa pääomassa oleva edellisten tilikausien ylijäämä ennen vuoden 2023 tilinpäätöksen ylijäämäkirjausta on 847 822,56 euroa. Kirkkojärjestyksen edellyttämään esitykseen toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi ei ole tarvetta.

II Talousarvion toteutuminen

1 Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalousoosa

Sotkamon seurakunnan sitovuustaso kirkkovaltuustoon nähden on pääluokkataso, toimintakate 1, ja kirkkoneuvostoon nähden tehtäväaluetaso.

HALLINTO (pääluokka 1)

	TA kuluva	TA muu- tokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
1 - Hallinto						
Toimintatuotot (ulkoiset)	15 700,00		15 700,00	14 671,54	1 028,46	93,4
Toimintakulut (ulkoiset)	-249 759,00		-249 759,00	-262 458,85	12 699,85	105,1
Toimintakate 1	-234 059,00		-234 059,00	-247 787,31	13 728,31	105,9
Toimintakate 2	-234 059,00		-234 059,00	-247 787,31	13 728,31	105,9
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-234 059,00		-234 059,00	-247 787,31	13 728,31	105,9

Hallintoelimet 101

Hallintoelimet vastaavat seurakunnan strategisesta johtamisesta ja ylimmästä päätöksenteosta. Seurakunnan päätösvaltaa käyttävät hallintoelimet ovat kirkkovaltuusto, kirkkoneuvosto ja johtokunnat.

Tehtävä

Hallintoelimet vastaavat seurakunnan strategisesta johtamisesta ja ylimmästä päätöksenteosta. Sotkamon seurakunnan talousarvion sitovuustaso on kirkkovaltuuston nähden pääluokkataso ja kirkkoneuvostoon nähden tehtäväaluetaso.

Taloushallinto ja henkilöstöhallinto (sis. työhyvinvointi- ja työterveyspalvelut)

Tehtävä

Taloushallinnon tehtävänä on Kirkon palvelukeskuksen tehtävajakotaulukon mukaisesti tuottaa talouspalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Taloushal-

linto kehittää taloussuunnittelua ja raportointia, jotta se pystyy tuottamaan reaaliaikaista tietoa talouden tilanteesta niin tehtäväläöille kuin luottamushenkilöillekin päätöksenteon tueksi. Taloushallinnon vastuulle kuuluu myös kiinteistöjen hoito sekä toimistopalvelut.

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on Kirkon palvelukeskuksen tehtäväjakotaulukon mukaisesti tuottaa henkilöstöpalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Henkilöstöhallinto kehittää henkilöstösuunnittelua ja henkilöstöhallinnon prosesseja sekä raportoi henkilöstöasioista. Henkilöstöhallinnon vastuulle kuuluu myös henkilöstön koulutus, työhyvinvointi- ja työterveyspalvelut, TYKY-päivät, liikunta- ja kulttuurisetelit

Kirkonkirjojenpito 107

Tehtäväalueen tehtävänä on huolehtia seurakunnan jäsenten väestörekisterinpitöön liittyvistä tehtävistä. Seurakunta ostaa palvelut Kuopion aluekeskusrekisteriltä.

Kirkkoherranvirasto ja muu yleishallinto 108

Tehtäväalueen tehtävänä on seurakunnan toimitusten aika-, paikka- ja työntekijävarausten hoitaminen, asiakaspalvelu, tiedottaminen ja toimistotehtävien hoitaminen.

Tehtäväalueelle on kirjattu yleiset hallinnolliset menot, Katrina-varausohjelman käytömenot, IT-tukipalveluiden maksuosuus, Kirkon palvelukeskuksen (Kipa) maksut ja toimintavakuutusmaksut.

Kirkkoherranviraston ja yleishallinnon sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen:

Sijaisuudet hoidetaan sisäisin järjestelyin

SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA (pääluokka 2)

Käyttötalousosa pääluokka

Seurakunta: 3134 - Sotkamon seurakunta | Segmentti: 313401 - Sotkamon seurakunta | Kirjauskausi: 1.1.2023-31.12.2023

	TA kuluva	TA muu- tokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
2 - Seurakunnallinen toiminta ja yhteiset seurakunnalliset tehtävät						
Toimintatuotot (ulkoiset)	59 210,00		59 210,00	64 933,32	-5 723,32	109,7
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 080 611,00		-1 080 611,00	-1 125 085,86	44 474,86	104,1
Toimintakate 1	-1 021 401,00		-1 021 401,00	-1 060 152,54	38 751,54	103,8
Toimintakate 2	-1 021 401,00		-1 021 401,00	-1 060 152,54	38 751,54	103,8
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-1 021 401,00		-1 021 401,00	-1 060 152,54	38 751,54	103,8

Jumalanpalveluselämä 201

JUMALANPALVELUSELÄMÄ

1. Toiminta-ajatus

Jumalanpalveluselämän "peruspilareiden" (seurakuntayhteys, rukous, Sana ja ehtoollinen) kautta Jumala lähestyy ihmistä ja antaa lahjansa.

2. Kuvaus nykytilasta

Sotkamon seurakunnassa on mahdollisuus osallistua viikoittain messuun eli ehtoollisjumalanpalvelukseen. Messuja vietetään useimpina pyhinä Sotkamon kirkossa ja yleensä kahdesti kuukaudessa Vuokatin kirkossa, jossa järjestetään myös viikkomessuja ja muita jumalanpalveluksia. Osa Vuokatin viikkomessuista ja sunnuntain kokoontumisista järjestetään yhteistyössä Vuokatinrannan kanssa. Sotkamon kirkon messut ja osa muista tilaisuuksista kirkossa välitetään YouTuben kautta internetissä. Kirkkoon on luotu laajakaistayhteys ja hankittu kiinteä kamera ohjauspaneeliseen.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite 1. Toimitamme jumalanpalvelukset mahdollisimman hyvin, tavoitamme ihmisiä jumalanpalvelusten kautta kirkoissamme ja internetin välityksellä ja toteutamme jumalanpalveluksia useasti vapaaehtoisten toimijoiden kanssa.

Pidämme esillä jumalanpalvelusten merkitystä seurakuntaelämän keskuksena. Tuemme ihmisten halukkuutta osallistua jumalanpalvelusten toteuttamiseen.

Toteutuminen: Tavoittaminen toteutuu niin kirkoissa kuin internetin välityksellä, mutta osallistuminen voisi olla suurempaakin.

Tavoite 2. Tuemme monipuolista jumalanpalveluselämää.

Annamme tilaa erilaisille tavoille toteuttaa jumalanpalveluksia. Seurakunnan lapsi-, perhe-, varhaisnuorisotyö-, diakonia- ja nuorisotyön kanssa toteutetut jumalanpalvelukset ovat tärkeä osa jumalanpalveluselämää. Vahvistamme eri yhteistyökumppaneiden kanssa toteutettavia jumalanpalveluksia.

Toteutuminen: Jumalanpalveluselämä on monipuolista.

Tavoite 3. Laajennamme seurakuntalaisten osallistumista jumalanpalvelusten toteuttamiseen.

Jumalanpalveluksissa on monia tehtäviä, joita seurakuntalaiset voivat toteuttaa. Ehtoollisen jakajia on jo. Myös jumalanpalveluksen musiikissa on usein seurakuntalaisia soittamassa ja laulamassa. Kolehdkannossa on mukana seurakuntalaisia. Tarjoamme mahdollisuuksia osallistua muihinkin tehtäviin.

Toteutuminen: Tavoite toteutuu osittain, seurakuntalaisten osallistuminen voisi olla monipuolisempaa.

4. Tavoitteet vuosille 2023-24

Jumalanpalvelusten, viikkomessujen, eritysmessujen ja muun kokoavan toiminnan toteuttaminen niin laadukkaasti, että yhä useampi paikkakuntalainen ja täällä matkaileva tahtoo osallistua jumalanpalveluksiin Sotkamon kirkoissa ja internetin kautta.

YLEINEN SEURAKUNTATYÖ

1. Toiminta-ajatus

Yleinen seurakuntatyö on toimintaa, jossa saadaan Sanan, seurakuntayhteyden, rukouksen ja Kristuksen läsnäolon kautta vahvistusta uskoon ja elämään.

2. Kuvaus nykytilasta

Sotkamon seurakunnassa on aiemmin ollut useita kustannuspaikkoja tälle työlle. Nyt ne on koottu yhteen. Evankelioimistyö, Vuokatin piirineuvosto, monet muut seurakuntatilaisuudet ja muu palvelu ovat yleistä seurakuntatyötä.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite 1. Spiritualiteetin vahvistaminen.

Uskon ja elämän vahvistuminen elämän arjessa voi tapahtua kaikkialla siellä, missä Sanan, sakramenttien, ihmisten välisen yhteyden ja toinen toisesta huolenpitämisen kautta Jumala vaikuttaa keskellämme.

Toteutuminen: Sanaa ja sakramenteja on jaettu ja lähimmäisenrakkautta on tuettu.

Tavoite 2. Vuokatin alueen erityispiirre.

Huomioidaan Vuokatin alueen erityispiirre yhtenä matkailun keskuksena Suomessa. Tehdään yhteistyötä matkailuyritysten kanssa mm. tilaisuuksien järjestämisessä. Tehokkaan tiedotuksen kautta (internet, ilmoitustaulut ja lehdet) kutsutaan matkailijoita seurakunnan tapahtumiin. Yhteistyö Vuokatinrannan kanssa jatkuu tiiviinä. Pitäydytään periaatteessa, että Vuokatinrannan eri ohjelmiin kuuluvat ehtoollismessut, viikkomessut ja muut ehtoollistapahtumat järjestetään Vuokatin kirkossa ja ilmoitetaan Sotkamon seurakunnan tiedotteissa.

Toteutuminen: Matkailijoita osallistuu erityisesti joulun ajan tilaisuuksiin. Vuokatinrannan kanssa yhteistyö on toimivaa.

Tavoite 3. Seurakuntalaiset tilaisuuksien järjestäjinä

Tuetaan, rohkaistaan ja varustetaan vapaaehtoisia toimijoita suunnittelemaan ja toteuttamaan yleistä seurakuntatyötä sekä Sotkamon seurakunnassa että yhteistyössä paikkakunnan muiden kristillisten toimijoiden kanssa.

Toteutuminen: Vapaaehtoisten tukeminen toteutuu jossakin määrin. Yhteistyö paikkakunnan kristillisten toimijoiden kanssa on luontevaa.

4. Tavoitteet vuosille 2023-24

Seurakuntalaisten järjestämisen toiminnan vahvistaminen.

TIEDOTUSTYÖ

1. Toiminta-ajatus

Sotkamon seurakunnan tiedotustyön toiminta-ajatus on tiedotuksen eri keinoin tehdä tiedotusta ja tukea seurakunnan toimintaa. Viestinnällä vah-

vistetaan seurakunnan tavoitteiden saavuttamista ja seurakunnan jäsenyyden merkitystä. Tiedotuksen ja viestinnän keinoin pyritään tekemään tunnetuksi kristinuskon sanomaa, kirkon ja seurakunnan toimintaa, taloutta ja hallintoa.

2. Nykytilanne

Seurakunnalla on riittävät resurssit käytettävissään tiedotukseen. Seurakunnan internet-sivuja kehitetään.

3. Toimintasuunnitelma vuodelle 2022

Tavoite 1: Jatketaan yhteistyötä Sotkamo-lehden kanssa.

Perjantain Sotkamo-lehdessä julkaistaan toimintailmoitus. Työalat vastaavat edelleen erillisilmoitusten laatimisesta ja kustannuksista. Lehdessä viikoittain julkaistava toimintailmoitus tavoittaa edelleen hyvin paikallislehden lukijat. Lehden jakelupeitto on hyvä ja ihmiset ovat tottuneet saamaan tietoa seurakunnan tilaisuuksista ilmoituksistamme. Kaikki tilaisuustiedot julkaistaan edelleen seurakunnalle maksutta kerran viikossa Kainuun Sanomissa ja Sotkamo-lehdessä. Olemme kiitollisia tästä käytännöstä. Tämän lisäksi julkaistavat maksulliset ilmoitukset ovat kuin seurakunnan käyntikortti. Käytäntö jatkunee, että ne Sotkamo-lehdet, joissa julkaistaan seurakunnan Kotikirkko -liitesivu tai -sivut, jaetaan Sotkamossa joka talouteen. Tästä on solmittu hyvä sopimus lehden kanssa.

Toteutuminen: Toteutui hyvin.

Tavoite 2: Kirkollinen läsnäolo mediassa

Toimitaan yhteistyössä median kanssa. Julkaistaan vuodessa noin 10 Kotikirkko -liitesivua, puffeja, toimitaan yhteistyössä tapahtumien järjestämisessä ja pidetään yllä eettistä keskustelua mediassa. Kehitetään seurakunnan Internet-sivuja ja osallistumista sosiaaliseen mediaan seurakunnan verkkoviestinnän keinoin.

Toteutuminen: Seurakunnan työmuodot ovat hyvin esillä Somessa. Muu toiminta edellisten vuosien kaltaista.

Tavoite 3: Kristillisen uskon ja identiteetin vahvistuminen

Toimitetaan viikoittain hartauskirjoitus paikallislehteen, pidetään yllä median eri välineissä kirkon sanomaa, tavoitetaan ihmisiä kutsuen heitä seurakunnan tilaisuuksiin, koulutetaan hartauskirjoitusten kirjoittajia ja muita eri medioissa toimijoita

Toteutuminen: Hartauskirjoitukset toteutuvat viikoittain ja kirjoittajia on löytenyt seurakuntalaisten joukosta.

4. Tavoitteet vuosille 2023-2024

Toiminnalliset tavoitteet yleisellä tasolla: Vahvistaa ja luoda edellytyksiä kristillisen uskon leviämiseksi ja kasvulle paikallisesti, edistää seurakunnan eri työmuotojen yhteistyötä, kristillisen identiteetin vahvistaminen ja seurakunnan jäsenyyden tukeminen, keskustelun käyminen maailman tulevaisuudesta ja eettisten ja muiden arvokysymysten pohtiminen mediassa.

MUSIIKKITYÖ

MUSIIKKITYÖ

1. Toiminta-ajatus

Musiikkityö vastaa musiikin toteutuksesta seurakunnan jumalanpalveluksissa, kirkollisissa toimituksissa ja muissa tilaisuuksissa. Kirkkomusiikin tarkoituksena on tukea ja syventää seurakunnan hengellistä elämää ja yksittäisen seurakuntalaisen uskoa. Musiikkityötä tehdään kaikenikäisten seurakuntalaisten kanssa yhteistyössä muiden työalojen kanssa. Musiikkityötä tehdään laajasti eri herätysliikkeiden lauluperinteitä kunnioittaen, sekä myös uutta kirkkomusiikkia esille tuoden. Musiikkityö tarjoaa seurakuntalaiselle mahdollisuuden aktiiviseen osallistumiseen laulajana ja soittajana seurakunnan tilaisuuksissa. Seurakunnan musiikkityö tekee yhteistyötä muiden paikallisten musiikillisten toimijoiden kanssa.

2. Nykytilanne

Seurakunnassa on puolitoista kanttorin virkaa. B-kanttorina toimii Aliisa Lukkari-Syrjäniemi (A-kanttorin pätevyys) ja 50%:n kanttorin tehtäviä toimestaan hoitaa Pekka Partanen.

Toimituspalkkioisia kanttoreita käytetään tarpeen mukaan.

Kuorotoiminta: Seurakunnan alueella toimii monta kuoroa, seurakunnan oma kuoro on kirkkokuoro. Kirkkokuoro on avustanut kirkkovuoden tärkeimmissä jumalanpalveluksissa. Kuoro on rekisteröity yhdistys ja se kuuluu

Kirkkomusiikkiliittoon. Liiton koulutuksena oli 2023 kuorokurssit Suomussalmella, Sotkamossa ja Kajaanissa. Alueen muut kuorot (mm. Kamari-kuoro, Mieslaulajat, Solina, Hiukan Helinä, Vuokatti-Kvartetti) osallistuivat seurakunnan tilaisuuksiin omalta osaltaan.

Konserttitoiminta oli vuonna 2023 aktiivista. Keväällä mm. Lavrenchukin perheen konsertti, Kirkkokuoron 80v-konsertti, Elvis Gospel ja Keväinen runon ja laulun ilta, Kesäkuussa alkoivat Kesäpäivän musiikkihetket, joissa esiintyjinä olivat Vuokatti-Kvartetti, Johannes Ruotsalainen ja Pietari Willey, Iiro Komulainen, Esa Ruuttunen, Sirkka-Liisa Kaakinen-Pilch ja Wilhelm Pilch, Jan Lehtola ja Petri Komulainen.

Kesällä myös Hillel Tokazier konsertoi ja Sotkamo-päivänä oli konsertti Kuulkaa korkeimme kuiskintaa. Syksyllä oli Musiikkiopiston opettajien konsertti, Jyrki Anttilan konsertti, Kirkkomusiikkipäivän konsertti, Kivun ja kiitoksen runoja ja lauluja ja Trio Tarinani levynjulkistuskonsertti. Lisäksi kanalaisopiston ja musiikkiopiston omia konsertteja. Joulukonsertteja toteuttivat Pepe, Diandra, Suvi Teräsniska, Seeli Toivio, Markku Heikkinen kumpp., Sotkamon mieslaulajat ja Ville Rusanen, sekä Hanna Hirvonen ja Pekka Mikkola.

Yhteislauluhetkiä järjestettiin keväällä Runebergin virsien ja pääsiäisvirsien tiimoilta.

Hoivakotien virsipiirit kokoontuivat sekä keväällä että syksyllä. Syksyllä toteutettiin neljä avointa toivevirsihetkeä. Joulukuussa pidettiin 18 Kauneimmat joululaulut tilaisuutta, sekä kirkossa että sivukylillä, lisäksi Kauneimpia

joululauluja laulettiin hoivakodeissa ja hoitolaitoksissa. Sotkamossa on jo useana vuonna pidetty erikseen Lasten Kauneimmat, niin nytkin.

Soitintilanne: Kirkossa on kahdet urut, joista vanhemmat (Kainuun vanhimmat) eivät tällä hetkellä ole toimintakunnossa. Uusiin urkuihin tehtiin täysipuhdistus 2020 ja urkurakentamo virittää urut kahdesti vuodessa. Vanhat urut ovat kohta sata vuotta vanhat ja tavoitteena on saada ne uudestaan käyttökuntoon. Seurakunnan tiloissa on flyygeli ja lukuisia pianoja, joiden kunto on hyvä. Vuokatin urut ovat vaatimattomat, mutta toimivat. Kannettava sähköpiano on. Kappelissa on yksisormioiset urut.

Surumusiikin soitossa olisi eduksi, jos kappelissa olisi kaksisormioiset urut, jotka soveltuisivat triosoittoon.

3. Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Tavoite 1. Seurakuntalaiset aktiivisina musisoijina seurakunnassa

Jumalanpalveluksien musiikilliseen monipuolisuuteen on panostettu kutsuamalla eri instrumenttien soittajia ja yksinlaulajia, sekä kuoroja mukaan jumalanpalvelusmusiikin toteuttamiseen. Näin jumalanpalveluksesta tulee yhteinen juhla, jossa seurakuntalaiset ovat toteuttamassa jumalanpalvelusta. Yhdessä seurakuntalaisten kanssa on toteutettu myös muita seurakunnan tilaisuuksia musiikillisesti. Edelleen tulee rohkaista jo olemassa olevia musiikkiavustajia että löytää mahdollisia uusia musisoijia, ja huolehtia, että kynnys osallistumiseen säilyisi matalana.

Tavoite 2. Yhteistyön tekeminen eri työalojen kanssa

Yhteistyötä on tehty edelleen tiiviisti eri työalojen kanssa.

Lapsityö: Seurakunnassamme toimi keväällä kaksi, syksyllä yksi kirkkomusikari, lisäksi vauvakerhon yhteydessä oli vauvamuskari kerran kuussa, kanttorit vierailivat lapsityön tilaisuuksissa tarpeen mukaan ja olivat mukana lapsityön jumalanpalvelusten suunnittelussa ja toteutuksessa.

Nuorisotyö: Syksyllä 2023 luovuttiin kanttorin tekemästä virsisuunnitelmasta, jonka mukaan aamunavauksissa laulettiin yksi virsi!!! Koulukirkot toteutettiin yhdessä koulujen kanssa. Rippikoulujen musiikkiopetus ennen leiriä ja leirin aikana toteutui suunnitellusti. Rippileirien musiikkiopetus tapahtui sekä ulkona leirikirkossa että sisällä musiikkioppitunteina. Matkamiehen messujen musiikki toteutettiin nuorten kanssa kanttorin johdolla.

Diakoniatyö: Musiikkityö on ollut mm. tekemässä yhteissynttäreitä, mukana Voimaantumispäivässä, selkomessuissa, vanhusten kirkkopyhässä ja kehitysvammaisten hartauksissa Työkeskuksella ja Leivolassa, konsertteja YV- keräyksen hyväksi.

Lähetystyö: Kanttori on laulattanut lähetyspiirissä ja ollut mukana lähetystyön tilaisuuksissa.

Tavoite 3. Yhteislaulu seurakunnan sydänäänenä

Yhteislaulutilaisuuksia järjestettiin hoivakodeissa ja seurakunnan tiloissa. Kauneimmat joululaulut toteutuivat kylillä ja kirkossa. Yhteislaulu kaipaa vaalimista, virsien osaaminen tulee siitä, että niitä pidetään esillä ja niitä lauletaan, unohtamatta muita hengellisiä lauluja.

Tavoite 4. Vanhojen urkujen korjaaminen

Vanhojen urkujen korjaamiseen käyttökuntoon budjetoitiin rahaa syksyllä 2023 seuraavan vuoden budjettiin! Rahaa kunnostukseen kerättiin konserttien vapaaehtoisten ohjelmamaksujen ja kolehtien muodossa.

TYÖALA - LAPSI TYÖ

4. Toiminta-ajatus

Tukea sotkamolaisia perheitä lasten kristillisessä kasvatuksessa elämän eri vaiheissa ja ohjata lapsia perheineen seurakuntayhteyteen. Tukea lapsia monipuolisesti heidän kasvussaan.

5. Nykytilanne

Lapsityö sisälsi pikkulapsityön, päiväkerhotyön, osan perhetyöstä, kesätoiminnan sekä yhteydet kunnalliseen päivähoitoon ja kouluille. Yhteistyötä tehtiin MLL:n, kunnan, Vuokatin Latu ja polun, neuvolan sekä maakunnan perhetyön kanssa.

Lapsityössä toimi 3 lastenohjaajaa, lapsityönohjaaja ja teologi. Vapaaehtoisia toimi vastuuryhminä pääsiäis- ja joulukuvaelmissa. Toimitiloina olivat seurakuntatalo, Vuokatin kirkko, Rytilahden maja, Vuokatin urheilutalo, Asema 13 sekä kunnan eri nuotiopaikat. Tiedotuskanavina toimivat seurakunnan lehtipalsta, omat nettisivut ja some-kanavat.

6. Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Tavoite 1. Kristillinen kasvatus ja lasten tukeminen monipuolisesti heidän kasvussaan.

Alle kouluikäisten päiväkerhot ja ikiomajuttu toteutuivat suunnitellusti.

Tavoite 2. Tukea vanhempia lasten kristillisessä kasvatuksessa ja ohjata heitä perheineen seurakuntayhteyteen ja toimimaan seurakunnassa. Emme myöskään unohda kummeja ja isovanhempia.

Perhe- ja kutsujumalanpalvelukset toteutettiin suunnitelmien mukaan ja näin saatiin ylläpidettyä polkua kasteesta kirkkotielle. Vauva- ja perhekerhot sekä muskarit järjestettiin suunnitellusti. Retkiperjantai kokosi perheitä ulkoilemaan kunnan eri nuotiopaikoille. 1-3-vuotiaille lähetettiin onnittelukortit ja 5-vuotiaille lasten Raamatut. Lapsiparkit ja tapahtumat järjestettiin suunnitelmien mukaan.

Tavoite 3. Yhteydet kunnalliseen päivähoitoon, neuvolaan, maakunnan perhetyöhön, MLL:n sekä kouluun.

Yhteydet päivähoitoon toteutuivat pikkukirkko-vierailujen myötä. Osa päiväkotiryhmistä ja alakoululuokista vieraili pääsiäis- ja joulukuvaelmissa,

jotka järjestettiin sekä Vuokatin kirkossa, että seurakuntatalolla. Kevätkirkot pidettiin alle kouluikäisille Kontinjoen päiväkodilla, Vuokatin kirkossa ja pääkirkossa. Perhepäivähoitajien kerho kokoontui suunnitellusti. Vauvakerho toimi yhdessä maakunnan perhetyön kanssa. Neuvolan kanssa järjestettiin 1-vuotiaiden synttärinä keväällä ja syksyllä. Vauvapäivä järjestettiin usean yhteistyötahon kanssa. MLL:n kanssa pidettiin perheiden Pesäkolon. Vuokatin latu ja polun kanssa toteutettiin Metsämörrin perhetapahumat syyskaudella. Ekaluokkalaiset olivat syyskauden alussa perinteisillä Eppu-ryhmäytymispäivillä Rytilahdessa.

Tavoite 4. Lasten kesätoiminta. Annetaan lapsille ja perheille iloisia ja turvallisia kokemuksia luonnosta taivaan Isän kämmenellä.

Leikkikenttätoiminta, päiväleirit ja perhepäivät toteutettiin suunnitelmien mukaan.

Ympäristö ja luontoteemaa toteutimme retkeillen ja kerhoja ulkona pitäen.

Rippikoulu 235

Rippikoulutyö 2023

1. Toiminta-ajatus

Sotkamon seurakunnan rippikoulutyön tavoitteena on vahvistaa nuorta uskossa Kolmiyhteiseen Jumalaan ja varustaa heitä elämään kristittyinä. Tukea nuorta kasvamaan rakkaudessa lähimmäiseen, sekä elämään rukouksessa ja seurakuntayhteydessä. Rippikoulutyö tukee osaltaan perheitä kristillisessä kasvatuksessa. Isoskoulutuksella ja jatkoisokoulutuksella aktivoidaan nuoria mukaan seurakunnan toimintaan ja kannustetaan seurakuntayhteyteen.

2. Nykytilanne

Rippikoulutyön nykytilanne on hyvä. Suurin osa Sotkamon seurakunnan rippikouluikäisistä käy rippikoulun. Työntekijäresurssit ovat kunnossa. Sotkamon seurakunnassa nuorisotyötä tekee kolme viiranhaltijaa. Kesäksi palkataan tarvittava määrä kesätyöntekijöitä.

3. Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Tavoite 1. Toteuttaa rippikoulu rippikoulusuunnitelman mukaisesti. Rippikoulusuunnitelman ja käytänteiden juurruttaminen rippikouluihin. Rippikoululaisten ryhmäkohtaiset seurakuntaan tutustumiskäynnit, joissa nuoret pääsevät osallistumaan ehtoolliselle.

Toteutuminen Rippikoulut toteutettiin rippikoulusuunnitelman mukaisesti. Rippikoulusuunnitelman vakiinnuttaminen Sotkamon seurakunnan rippikoulujen käytänteeksi mm. ehtoollisopetus ja ehtoollisella käynti tutustumisjaksolla ja koira mukana leirillä toteutuivat. Rippikoululaisten ryhmäkohtaiset seurakuntaan tutustumiskäynnit toteutettiin suunnitellusti syksyllä ja keväällä. Vakituisten työntekijöiden lisäksi palkattiin 3 kesätyöntekijää.

Tavoite 2. Isoskoulutus ja jatkoisiskoulutus aktivoivat nuoria seurakunnan toimintaan ja vastuun ottamiseen. Isoiskoulutuksessa ehtoollisenjako koulutus. Isosten ja jatkoisoisten kanssa yhdessä tekeminen mm. Maata näkyvissä festari matka ja matkamiehen messut. Vanhoille isosille tarjotaan leiriä joulun alla.

Toteutuminen Isoskoulutuksessa ja jatkoisiskoulutuksessa toteutettiin säännölliset viikkokokoukset ja leirit keväällä. Syksyllä Isoskoulutus ja jatkoisoseet yhdistettiin sillä jatkoisiskoulutus porukka oli niin kovin pieni, 2 nuorta. Nämä kaksi olivat apuohjaajina. Isoskoulutettaville ei pidetty ehtoollisenjako koulutusta. Elokuviissa käytiin ja kotailta kaikille isosille järjestettiin. Matkamiehen messuun kokoonnuttiin isosten, jatkoisosten, kerhonohtajien, pilottiohjaajien ja pilottilaisten kanssa. Isosia oli mukana Maata Näkyvissä festareilla. Vanhoille isosille järjestettiin joulun alla leiri ja se oli todella pidetty. Seurakunnassa aloitettiin myös nuorten vaikuttaja ryhmä. Tämä ryhmä siivosikin leirikeskuksessa roolivaatevaraston, hartaus kaapin ja toimiston ihan ensi töikseen.

Nuorisotyö 236

NUORISOTYÖ

7. Toiminta-ajatus

Nuorisotyö on kristillistä kasvatustyötä yläasteikäisten ja sitä vanhempien nuorten ja heidän perheiden sekä nuorten aikuisten kanssa. Tavoitteena on auttaa nuorta löytämään yhteys Jumalaan, toisiin ihmisiin ja luontoon, sekä tukea nuoren kehittymistä kohti aikuisuutta.

8. Nykytilanne

Koronavuosien jälkeen toiminta palasi normaaliksi.

9. Tavoitteet ja niiden toteutuminen

- tavoite 1: Nuorten aktivoiminen toimimaan ja ottamaan vastuuta - vapaaehtoistyö
- tavoite 2: Toiminta kattavaksi. Kokoava työ koronan jälkeen.
- tavoite 3: Nuorten hartauselämän tukeminen ja jumalanpalveluksen tekeminen tutuksi

Nuoria kohdattiin ja tavoitteisiin pyrittiin seuraavien menetelmien avulla:

- nuoret olivat toteuttamassa Nuorten elokuvakeskus Kino Vision 10v syntymäpäiviä ja nuorisotyön toimintana toteutetun Johannes ei kulje Jämsän kautta –elokuvan ensi-iltaa.
- nuoret vapaaehtoiset eli KIVI-ryhmäläisten vapaaehtoistyökäyntejä elokuvakeskuksessa vuoden aikana 209 kertaa.
- nuorten vaikuttajaryhmä perustettiin.
- vapaaehtoistoimijoita eri ryhmissä mm. Saappaassa, tukihenkilönä, vaikuttajaryhmässä ja Kivi-ryhmässä oli noin 100.
- Kansainvälinen Edinburghin herttuan palkitsemisohjelma nuorille jatkui vahvana Sotkamon seurakunnassa. Ohjelmassa oli mukana 2023 aikana 13 nuorta. Ohjelmassa nuori asettaa tavoitteita elämäänsä suorittaen säännöllistä vapaaehtoistyö-, liikunta-, ja taitotehtäväänsä sekä toteuttaa seikkailuretken. Helsingissä tunnustuksen tästä toiminnasta sai kolme sotkamolaista nuorta.
- leiri- ja retkitoiminta oli vilkasta; mm. nuorisotyön vaellus, Avartin retket, isoiskoulutusten leirit ja Saapastoimintaan liittyvät retket ja leirit.
- kaksi kertaa nuoret osallistuivat Matkamiehen messun toteutukseen
- Sotkamolaiset Saapaslaiset toimivat, netissä eri alustoilla, Festivaali Saappaassa eri puolilla Suomea ja KouluSaapas aloitti lukiolla tavoittaen aina käydessään lähes koko opiskelijamäärän.
- Pohjoismaiden suurimmalla kristillisellä nuorisofestivaalilla: ”Maata näkyvissä”-päivillä oli myös sotkamolaisten nuorten ryhmä kahden vuoden koronatauon jälkeen.
- Kouluyhteistyötä tehtiin kokoamalla kaikki 6-luokkalaiset Rytillahteen toukokuussa päihde-teemalla ja kaikki 7-luokkalaiset syyskuussa yhteistyön teemalla.
- Sotkamon seurakunnan nuorisotyö hallinnoi ja toteutti yhdessä Ristinkantajat ry:n, Versova puu ry:n ja Sotkamon Saappaan tuki ry:n kanssa VEKA tukiparitoimintaa. Tukipareja oli toiminnassa kuusi ja kukin pari kokoontui seitsemän kertaa.

- nuoria ja vanhempia kohdattiin päivittäin sosiaalisen median sovelluksissa, kuten Facebook, WhatsApp, Instagram, Snapchat ja sähköposti.

Vastuun kantamisen, kattavan kokoavan työn ja hartauselämän tukemisen tavoitteet saavutettiin osallistamalla nuoret toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Diakonia 241

DIAKONIATYÖN TOIMINTAKERTOMUS v. 2023

1. Toiminta-ajatus

Diakoniatyö on yksi seurakunnan perustehtävistä. Tehtävämme on palvella lähimmäisiämme hengellisen, henkisen ja mahdollisuuksien mukaan aineellisen

avun keinoin yhteistyössä yhteiskunnan muiden auttajien kanssa olemassa olevia resursseja hyväksi käyttäen.

2. Nykytilanne

Sotkamon seurakunnassa on 2 diakonian viranhaltijaa. Yhteistyötä tehtiin ihmisten auttamiseksi Sotkamon Mielenterveysyhdistyksen, kunnan ja Hyvinvointialueen eri palveluiden, Turinatuvan ja seurakunnan eri työmuotojen kanssa. Diakoniatyöntekijät ovat tehneet kertomusvuonna ajoittain etättyötä livekohtaamisten lisäksi. Rovastikunnallisen toiminnan merkeissä kävimme retkellä näkövammaisten kanssa Joutenlammella Kajaanissa ja syöpäpotilaiden yhteyspäivää vietettiin Kuhmossa. Kainuun diakoniatyöntekijät ovat kokoustaneet kaksi kertaa kertomusvuonna. Taloudellista apua hakevien diakoniatyön asiakkaiden määrä on iso suhteessa muihin diakoniatyön asiakkaisiin. Avunhakijoiden ongelmat ovat laaja-alaisia ja vaativat monenlaista osaamista. Asiakkaiden taloudelliseen avustamiseen sekä henkiseen jaksamiseen liittyen yhteistyötä on tehty sosiaalitoimen, mt-yksikön, lastensuojelun, Pelastakaa lapset ry:n, edunvalvojan, velkaneuvojan, sekä Sapsottarien kanssa. Molemmat viranhaltijat ovat olleet mukana kunnan kriisiryhmän ja Hyte-työryhmän toiminnassa sekä kirkon HeHu-toiminnassa. Vapaaehtoiset toimijat erilaisissa tehtävissä ovat merkittävä voima-

vara diakoniatyössä. Suhteessa tarpeeseen vapaaehtoisia toimijoita on kuitenkin liian vähän. Diakoniatoimistojen äänieristys on edelleen huono, mutta tilojen kaikua on saatu pois paksuilla verhoilla. Koulutuksia on vuoden aikana ollut netin välityksellä sekä livenä sensomotorinen psykoterapiakoulutus Iitissä. Kertomusvuonna ei järjestetty valtakunnallisia diakoniapäiviä ja hiippakunnallinen tapaaminen peruuntui. Edelleen iso haaste on sijaisen puute esim. sairastapauksissa.

3. Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Tavoite 1. Avuntarpeessa olevien ihmisten kokonaisvaltainen huomioiminen

Asiakastyötä on tehty livenä ja puhelimitse, välillä on kohdattu myös somen alustoilla. Kotikäyntejä on tehty tarpeen mukaan, niiden määrä suhteessa muuhun asiakastyöhön on pieni. Ryhmätoiminnasta toteutui syksyn sururyhmä (kevään ryhmä ei toteutunut työntekijäresurssipulan vuoksi) sekä diakoniapiiri. Kokeilussa ollut vapaaehtoisen vetämä leskien ryhmä ei kiinnostanut tarpeeksi ihmisiä, joten se on nyt toistaiseksi tauolla. Asiakastyössä olemme pyrkineet huomioimaan asiakkaan elämäntilanteen kokonaisvaltaisesti. Taloudellisen tuen hakijoiden määrä on kasvanut kertomusvuonna johtuen yleisestä hintatason noususta. Tuen muodot ovat olleet elämäntilanteen kartoittaminen, sielunhoidolliset keskustelut, maksusitoumukset/tuoterajatut lahjakortit ja ohjaus eri toimijoiden palvelujen piiriin. Diakoniatyössä tilastoituja kohtaamisia v.2023 oli 2549, kohtaamisten määrään vaikuttaa toisen työntekijän pitkä sairausloma. Asiakkaista suurin osa oli yksinasuvia ja työelämän ulkopuolella olevia 29-64 vuotiaita, suurin yhteydenoton syy oli talous: 1215 hlöä. Saimme joulukuussa yksityishenkilöiltä muutamia lahjakortteja, ruokakasseja sekä Sotkamon Kiinteistöhuollon joululahjarahat jaettavaksi eteenpäin. Joulukuussa toteutettiin seurakuntatalolla vähävaraisten jouluruokailu yhteistyössä Sotkamon kunnan kanssa, joka maksoi puolet kuluista. Pitopalvelu Ahkerat valmisti ruuat. Kokonaisvaltaiseen ihmisten huomioimiseen kuuluu myös liikunta-asioiden esilläpito toiminnassa. Liikunnallinen Voimaantumispäivä järjestettiin yhteistyössä kunnan liikuntatoimen ja Turinatuvan kanssa Hiukassa. Diakoniatyö sai kaksi lapsiperheille kohdennettua lahjoitusta: Lastenkirjan tuotto 710€ ja Juho

Lipposen taulujen myyntituotto 560€, nämä on siirretty käytettäväksi v. 2024.

Tavoite 2: Ympäröivän luonnon ja hiljaisuuden hyödyntäminen diakoniatyössä

Diakoniatyö järjesti syksyllä kotiseuturetken, jossa ihailimme Sotkamon maisemia, oppaana toimi Aila Flöjt. Ryhmätoimintaa on järjestetty osittain ulkona: srk-talon pihassa sekä luontokävely kappelilta Rytilahteen. Kauneimmat joululaulut-vaellus pidettiin srk-talon ympäristössä. Kertomusvuonna järjestettiin myös luontokirkko Hiukassa.

Tavoite 3: Yleisen diakonia-ajattelun vahvistaminen ja evankeliumin esillä pitäminen

Vapaaehtoiset olivat mukana vuoden aikana useissa diakoniatyön tapahtumissa ja vierailuissa kehitysvammaisten asumisyksiköissä. Kertomusvuonna kolme ihmistä sitoutui lähimmäispalvelutoimintaan. Diakoniatyö ei ollut mukana joulumyyjäisten järjestämisessä, johtuen työntekijä resursseista. Sen tilalla järjestettiin Hiukan Helinän ja PopRock-kuoro Hulinan joulukonsertti, jonka tuotto ohjautui yhteisvastuukeräykseen. Kaukaisten lähimmäisten huomioiminen on toteutunut myös kertomusvuonna: Äiti Teresa-peitot Kajaanin Eesti Klubin kautta Viroon ja Ukrainaan sekä yhteisvastuukeräys. Diakoniapiiriläiset ovat tukeneet Suomen Lähetysseuran työtäkummitoiminnan kautta. Kohteena on Mauritaniassa tyttöjen koulunkäynnin tukeminen. Yhteisvastuukeräyksen kohteena kertomusvuonna oli lasten ja nuorten kokeman ja tekemän väkivallan ennaltaehkäisy. Sotkamon seurakunnassa yhteisvastuukeräyksen tuotto oli 6329,71 euroa, josta seurakunnalle jäävä osuus palautuu huhti-toukokuussa 2024. Tämän jälkeen summa luovutetaan Sotkamon kouluille väkivaltaa ehkäisevään työhön, yhteyshenkilönä toimii Piia Määttä. Yleistä diakonia-ajattelua on pidetty esillä rippikouluopetuksessa sekä yleisesti omassa työssä ja yhteistyökuvioissa eri tahojen kanssa. Diakoniatyöntekijät pitivät vuorollaan hartauksia kehitysvammaisille Toimintakeskuksella ja Leivolan asumisyksikössä. Tavoitteen mukaisesti hartauksia ja keskustelumahdollisuutta on pidetty esillä kaikessa diakoniatyöhön liittyvässä toiminnassa. Tapahtumista on tiedotettu paikallislehdissä ja seurakunnan Internet- sivuilla sekä Facebookissa.

Lähetys 260

Lähetystyo

1. Toiminta-ajatus

Lähetystyo on kirkon perustehtävä, joka perustuu Jeesuksen antamaan lähetyskäs-
kyyn, jossa hän käski tehdä kaikki kansat hänen opetuslapsikseen kastamalla ja opet-
tamalla. (Matt 28: 18-20) Lähetystyon tavoitteena on evankeliumin levittäminen niiden
keskuuteen, jotka eivät ole kristittyjä.

2. Nykytilanne

Sotkamon seurakunnassa lähetystyöstä vastaavana pappina toimii kirkkoherra ja
työntekijänä osa-aikainen lähetys sihteeri. Lähetysten vapaaehtoiset ovat olennainen
osa seurakunnan elämää ja toimintaa. Vapaaehtoistoiminta on kaikkea sitä, missä va-
paaehtoiset antavat aikaansa ja osaamistaan toimiessaan erilaisten tapahtumien jär-
jestämisessä. Lähetysten vapaaehtoiset ovat voimavaramme toiminnassa. Myös seu-
rakunnan eri työmuotojen kanssa tehdään yhteistyötä.

Nimikkolähetit vuonna 2023

Mirjami Uusitalo, raamatunkäännöstyö, Etiopia Satu Haapanen, Felm-keskuksen joh-
taja, Israel. Satu Haapasen palvelusopimus on päätynyt syyskuussa 2023. Nimikko-
kohteet vuonna 2023 Kuknan-kielinen radiolähetystyo, Intia Toivoa naisille radiolähe-
tystyo, Indonesia Ebenezer- Raamattukoulu, Nepal Lasten ja nuorten koulunkäynnin
ja elämänhallinnan tukeminen, Thaimaa Suomen Piipliaseura, raamatunkäännöstyö

Kummikohde vuonna 2023 (Vuokatin lähetyspiiri) Ebenezer-vanhainkoti, Israel

3. Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Tavoite 1.

Lähetystyon vahvistaminen osana seurakuntaelämää Lähetystyötä pyritään pitämään
läpäisevänä toimintana kaikissa seurakunnan työmuodoissa.

Yhteistyötä on ollut musiikki-, diakonia- ja lapsityön kanssa.

Pyhäisin messun esirukouksessa on pyritty muistamaan lähetystyötä, nimikkokohteita sekä kummikohdetta.

Sotkamo-lehden ja Kainuun Sanomien seurakunta uutisissa ilmoitetaan lähetyspiireistä ja kaikista lähetykseen liittyvistä tapahtumista.

Myös seurakunnan facebook- ja nettisivuilla ilmoitetaan lähetyksen tapahtumista.

Tavoite 2.

Vapaaehtoistoimintaan kannustaminen ja rohkaiseminen

Seurakuntalaisia on henkilökohtaisesti kutsuttu mukaan vapaaehtoistoimintaan esim. leivonta- ja lounastalkoisiin. Kertomusvuoden aikana on tullut mukaan kirkonkylän lähetyspiiriin muutama uusi lähetystyöstä kiinnostunut. Vapaaehtoisia on tärkeää huomioida ja kannustaa heidän tehtävissään sekä huolehtia heidän jaksamisestaan.

Tavoite 3.

Nimikkolähettiläiden ja nimikkokohteissa tehtävän työn tukeminen Pyhäisin messuissa ja kirkonkylän- ja Vuokatin lähetyspiireissä on muistettu rukouksin nimikkolähettiläitä, kummikohdetta ja nimikkokohteissa tehtävää työtä. Nimikkolähettiläisiin on pidetty yhteyttä sähköpostitse. Nimikkolähettiläitä, nimikkokohteita ja kummikohdetta tuetaan talousarviovaroin sekä lähetyskolehdein että vapaaehtoisvaroin esim. lähetyspiireissä keuhkokuumeella kahviraha.

YHTEISET SEURAKUNNALLISET TEHTÄVÄT (pääluokka 3)

Käyttötalousosa pääluokka

Seurakunta: 3134 - Sotkamon seurakunta | Segmentti: 313401 - Sotkamon seurakunta | Kirjauskausi: 1.1.2022-31.12.2022

	TA kuluva	Toteuma	Yli-Ali	T-%
4 - Hautaustoimi				
Toimintatuotot (ulkoiset)	24 000,00	24 327,31	-327,31	101,4
Toimintakulut (ulkoiset)	-162 456,72	-174 089,22	11 632,50	107,2
Toimintakate 1	-138 456,72	-149 761,91	11 305,19	108,2
Toimintakate 2	-138 456,72	-149 761,91	11 305,19	108,2
Poistot ja arvonalentumiset	-11 702,00	-7 958,86	-3 743,14	68,0
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	-150 158,72	-157 720,77	7 562,05	105,0

1. Toiminta-ajatus

Hautaustoimi luo edellytykset vainajien siunaamiselle ja haudaamiselle kristillisesti ja perinteitä kunnioittaen.

2. Resurssit

Hautaustoimessa on tällä hetkellä hautausmaanhoitaja ja hänen vuosilomasijaisensa sekä kesäaikana 11 – 13 henkilöä viheralueiden sekä hoito- ja sankarihautojen hoitajina. Sama henkilöstö huolehti myös muiden kiinteistöjen viheralueiden kesähoidosta.

3. Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Tavoite 1: Hautausmaan ylläpitäminen ja kehittäminen

Kunnanvaltuuston 27.8.2018 hyväksymässä kirkonkylän yleiskaavassa on osoitettu 3,17 ha:n maa-alue kunnan omistamasta Hiukankangas-tilasta hautausmaa-alueeksi. Määräalaa ei ole vielä lunastettu.

Hautapaikkojen haltijatietojen keruu jatketaan.
Selvitetään uurnalehdon rakentamismahdollisuus ja sijainti
Poistettiin huonokuntoisia puita ja pensaita

Hautaustilasto:

Vuosi	Oman srk:n jäseniä	Muut	Yhteensä
2022	128	29	157

2021	132	30	162
2020	122	27	149
2019	127	30	157
2018	117	19	136

4. Haudanhoitorahasto

Seurakunta ottaa hoitaakseen omaisten puolesta hautojen kukkien istutuksen ja hoidon. Hoito koskee vain kesäaikaa ja pitää sisällään sovittujen kesäkukkien istutuksen hoidon. Seurakunta tekee toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia, joissa laskutus tapahtuu vuosittain. Seurakunta pyrkii lähettämään hoitotarjouksen niille omaisille, joilla on ollut yhtä kesää koskeva kesähoito, seuraavaa kasvukautta varten.

Hoitohautojen kukkatoimittaja oli Lepolan puutarha.

Maksu vuonna 2023 määräytyi seuraavasti:

- perusmaksu 37,- euroa/hauta
- lisämaksu 2,- euroa/kukka ja 1,- euro/reunakukka (tällä maksulla "tasaan" kukkien määrän aiheuttama työmäärä)
- kukat omakustannushinnan mukaan

KIINTEISTÖTOIMI (pääluokka 5)

Käyttötalousosa pääluokka

Seurakunta: 3134 - Sotkamon seurakunta | Segmentti: 313401 - Sotkamon seurakunta | Kirjauskausi: 1.1.2023-31.12.2023

	TA kuluva	TA muu- tokset	TA yh- teensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
5 - Kiinteistötoimi						
Toimintatuotot (ulkoiset)	250 250,00		250 250,00	229 213,05	21 036,95	91,6
Toimintakulut (ulkoiset)	-668 133,00		-668 133,00	-729 407,09	61 274,09	109,2
Toimintakate 1	-417 883,00		-417 883,00	-500 194,04	82 311,04	119,7
Toimintakate 2	-417 883,00		-417 883,00	-500 194,04	82 311,04	119,7
Poistot ja arvonalentumiset	-28 052,00		-28 052,00	-28 052,72	0,72	100,0
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-445 935,00		-445 935,00	-528 246,76	82 311,76	118,5

2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteumavertailu

Talousarvion tuloslaskelmaosa toteumavertailu

Seurakunta: 3134 - Sotkamon seurakunta | Segmentti: 313401 - Sotkamon seurakunta | Kirjauskausi: 1.1.2023-31.12.2023

	Toteuma 2022	TA 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	186 855,95	349 160,00	339 668,03	9 491,97	97,3
Myyntituotot	9 958,63	20 150,00	3 434,54	16 715,46	17,0
Maksutuotot	45 616,77	64 940,00	75 734,38	-10 794,38	116,6
Vuokratuotot	76 149,52	80 250,00	82 560,10	-2 310,10	102,9
Metsätalouden tuotot	20 740,60	150 000,00	128 762,65	21 237,35	85,8
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	16 951,02	11 920,00	22 487,91	-10 567,91	188,7
Tuet ja avustukset	17 334,41	21 900,00	26 498,45	-4 598,45	121,0
Muut toimintatuotot	105,00		190,00	-190,00	
Toimintakulut	-2 180 031,95	-2 176 759,72	-2 326 170,74	149 411,02	106,9
Henkilöstökulut	-1 297 673,12	-1 263 910,72	-1 374 056,77	110 146,05	108,7
Palvelujen ostot	-381 451,35	-421 418,00	-418 845,62	-2 572,38	99,4
Vuokratulot	-89 678,86	-87 157,00	-92 872,70	5 715,70	106,6
Aineet ja tarvikkeet	-308 755,19	-299 504,00	-325 501,61	25 997,61	108,7
Annetut avustukset	-81 648,99	-83 960,00	-86 712,19	2 752,19	103,3
Muut toimintakulut	-20 824,44	-20 810,00	-28 181,85	7 371,85	135,4
TOIMINTAKATE	-1 993 176,00	-1 827 599,72	-1 986 502,71	158 902,99	108,7
Kirkollisverotulot	2 067 438,04	2 015 000,00	2 200 913,97	-185 913,97	109,2
Valtionrahoitus	203 856,00	206 860,00	209 790,96	-2 930,96	101,4
Verotuskulut	-28 405,74	-28 404,00	-28 356,20	-47,80	99,8
Kirkon rahastomaksut	-174 154,02	-175 307,00	-180 240,00	4 933,00	102,8
Rahoitustuotot ja -kulut	-6 618,08	-7 800,00	-15 413,73	7 613,73	197,6
Korkotuotot	6,20		2 053,92	-2 053,92	
Muut rahoitustuotot	50,05		50,05	-50,05	
Korkokulut	-6 672,03	-7 500,00	-17 515,40	10 015,40	233,5
Muut rahoituskulut	-2,30	-300,00	-2,30	-297,70	0,8
VUOSIKATE	68 940,20	182 749,28	200 192,29	-17 443,01	109,5
Poistot ja arvonalentumiset	-36 011,58	-39 754,00	-36 011,58	-3 742,42	90,6
Suunnitelman mukaiset poistot	-36 011,58	-39 754,00	-36 011,58	-3 742,42	90,6
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	-0,00		-0,00	0,00	
Tuotot	100 620,40		120 419,42	-120 419,42	
Kulut	-97 682,23		-118 957,44	118 957,44	
Siirrot rahastosta/rahastoon	-2 938,17		-1 461,98	1 461,98	
TILIKAUDEN TULOS	32 928,62	142 995,28	164 180,71	-21 185,43	114,8
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	32 928,62	142 995,28	164 180,71	-21 185,43	114,8

Tilivuosi	Jäsenmäärä
2023	7 734
2022	7 888
2021	7 990
2020	8 129
2019	8 284

Verotulot ja valtionrahoitus

Verotuloiksi on merkitty tässä taulukossa tulot, jotka ko. vuonna on kirjanpidossa kirjattu verotuloiksi.

Tilivuosi	Kirkollisveroprosentti	Kirkollisvero	Valtionrahoitus
2023	1,60	2 200 913,97	209 790,96
2022	1,65	2 067 438,04	203 856,00
2021	1,65	1 961 064,67	202 008,00
2020	1,65	1 951 872,09	200 700,00
2019	1,65	1 935 138,53	198 516,00

3 Investointiosan toteutuminen

Investointiosa toteumavertailu

Investointiosa toteumavertailu

Seurakunta: 3134 - Sotkamon seurakunta | Segmentti: 313401 - Sotkamon seurakunta | Kirjauskausi: 1.1.2023-31.12.2023

Tuloyksikkö	Kustannusarvio	Toteuma yhteensä	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma kuluva menot	To-teuma kuluva tulot	Toteuma kuluva yhteensä
1015020521 - Sotkamon kirkko	-5 793 600,00	-701 671,76	-701 671,76	-50 000,00	-50 000,00			
2001525 - Kirkon peruskorjaus	-5 793 600,00	-680 747,53	-680 747,53	-50 000,00	-50 000,00			
2007450 - Urkujen puhdistus ja viritys		-13 500,07	-13 500,07					
2009406 - Kirkon matot		-7 424,16	-7 424,16					

1015060531 - Seurakuntatalot	-250 000,00	-18 402,69	-18 402,69				
2007526 - Seurakuntalon muutostyöt	-250 000,00	-18 402,69	-18 402,69				
Yhteensä	-6 043 600,00	-720 074,45	-720 074,45	-50 000,00	-50 000,00		

4 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan, miten seurakunnan menot on rahoitettu.

Rahoitusosa toteumavertailu

	Toteuma 2022	TA 2023	TA yh- teensä 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Tulorahoitus	68 940,20	99 294,28		200 192,29	-100 898,01	201,6
Vuosikate	68 940,20	99 294,28		200 192,29	-100 898,01	201,6
Investoinnit	-38 906,70	-50 000,00			-50 000,00	
Investointimenot	-38 906,70	-50 000,00			-50 000,00	
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	30 033,50	49 294,28		200 192,29	-150 898,01	406,1
Lainakannan muutokset	-50 000,00			-50 000,00	50 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-50 000,00			-50 000,00	50 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-100 000,00			-50 000,00	50 000,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	100 000,00			50 000,00	-50 000,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset	10 880,47			41 207,88	-41 207,88	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	59,02			-485,01	485,01	
Lyhytaikaisten saamisten muutos	1 245,13			4 111,55	-4 111,55	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten vel- kojen muutos	9 576,32			37 581,34	-37 581,34	
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-39 119,53			-8 792,12	8 792,12	
Rahavarojen muutos	-9 086,03	49 294,28		191 400,17	-142 105,89	388,3
Rahavarojen muutos (tase)	-9 086,03			191 400,17	-191 400,17	

Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Sitovuustasoa osoittava otsikko	TA 2023	TA-muutos	Muutettu TA 20XX	Toteuma	Poikkeama
Käyttötalousosa					
toimintakate	1 827 600,00			1 980 502,71	-152 902,71
Tuloslaskelmaosa					
Kirkollisvero	2 015 000,00			2 200 913,97	+185 913,97
Valtionrahoitus	206 860,00			209 790,96	+ 2 930,06
Keskusrahastomaksu	77 254,00			79 428,00	- 2 174,00
Eläkerahastomaksu	98 053,00			100 812,00	-2759,00
Avustukset					
Investointiosa					
Hanke 1					
Hanke 2					
Rahoitusosa					
Antolainauksen muutokset					
Ottolainauksen muutokset					

III Tilinpäätöslaskelmat

1 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma

Seurakunta: 3134 - Sotkamon seurakunta | Segmentti: 313401 - Sotkamon seurakunta | Kirjaus-
kausi: 1.1.2023-31.12.2023

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Toimintatuotot	339 668,03	186 855,95
Myyntituotot	3 434,54	9 958,63
Maksutuotot	75 734,38	45 616,77
Vuokratuotot	82 560,10	76 149,52
Metsätalouden tuotot	128 762,65	20 740,60
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	22 487,91	16 951,02
Tuet ja avustukset	26 498,45	17 334,41
Muut toimintatuotot	190,00	105,00
Toimintakulut	-2 326 170,74	-2 180 031,95
Henkilöstökulut	-1 374 056,77	-1 297 673,12
Palvelujen ostot	-418 845,62	-381 451,35
Vuokrakulut	-92 872,70	-89 678,86
Aineet ja tarvikkeet	-325 501,61	-308 755,19
Annetut avustukset	-86 712,19	-81 648,99
Muut toimintakulut	-28 181,85	-20 824,44
TOIMINTAKATE	-1 986 502,71	-1 993 176,00
Kirkollisverotulot	2 200 913,97	2 067 438,04
Valtionrahoitus	209 790,96	203 856,00
Verotuskulut	-28 356,20	-28 405,74
Kirkon rahastomaksut	-180 240,00	-174 154,02
Rahoitustuotot ja -kulut	-15 413,73	-6 618,08
Korkotuotot	2 053,92	6,20
Muut rahoitustuotot	50,05	50,05
Korkokulut	-17 515,40	-6 672,03
Muut rahoituskulut	-2,30	-2,30
VUOSIKATE	200 192,29	68 940,20
Poistot ja arvonalentumiset	-36 011,58	-36 011,58
Suunnitelman mukaiset poistot	-36 011,58	-36 011,58
Erilliskirjanpituon hoidetut rahastot	-0,00	-0,00
Tuotot	120 419,42	100 620,40
Kulut	-118 957,44	-97 682,23
Siirrot rahastosta/rahastoon	-1 461,98	-2 938,17
TILIKAUDEN TULOS	164 180,71	32 928,62
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	164 180,71	32 928,62

2 Rahoituslaskelma

Ulkoiset tuotot ja kulut bruttomääräisinä sentin tarkkuudella.

Rahoituslaskelma

Seurakunta: 3134 - Sotkamon seurakunta | Segmentti: 313401 - Sotkamon seurakunta | Kirjauskausi: 1.1.2023-31.12.2023

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Tulorahoitus	200 192,29	68 940,20
Vuosikate	200 192,29	68 940,20
Investoinnit		-38 906,70
Investointimenot		-38 906,70
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	200 192,29	30 033,50
Lainakannan muutokset	-50 000,00	-50 000,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-50 000,00	-50 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-50 000,00	-100 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	50 000,00	100 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	41 207,88	10 880,47
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-485,01	59,02
Lyhytaikaisten saamisten muutos	4 111,55	1 245,13
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	37 581,34	9 576,32
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-8 792,12	-39 119,53
Rahavarojen muutos	191 400,17	-9 086,03
Rahavarojen muutos (tase)	191 400,17	-9 086,03

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Rahavarojen muutos	191 400,17	-9 086,03
Rahavarat kauden lopussa	401 181,24	209 781,07
Rahavarat kauden alussa	209 781,07	218 867,10

Seurakunta: 3134 - Sotkamon seurakunta | Segmentti: 313401 - Sotkamon seurakunta | Kirjauskausi: 1.1.2023-31.12.2023

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Investointien tulorahoitusprosentti (%)		177,19
Rahavarojen riittävyys (pv)	51	25

Seurakunta: 3134 - Sotkamon seurakunta | Segmentti: 313401 - Sotkamon seurakunta | Kirjauskausi:
1.1.2023-31.12.2023

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
VASTAAVAA	4 714 257,48	4 562 490,98
PYSYVÄT VASTAAVAT	4 175 370,70	4 211 382,28
Aineelliset hyödykkeet	1 977 187,36	2 013 198,94
Maa- ja vesialueet	370 213,13	370 213,13
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	53 197,84	53 197,84
Rakennukset	825 577,88	858 072,77
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 955,87	11 472,56
Muut aineelliset hyödykkeet	168,19	168,19
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankin-	720 074,45	720 074,45
nat		
Sijoitukset	2 198 183,34	2 198 183,34
Osakkeet ja osuudet	1 125 683,34	1 125 683,34
Saamiset	1 072 500,00	1 072 500,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	119 839,75	119 350,29
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	105 991,82	106 687,74
Muut toimeksiantojen varat	13 847,93	12 662,55
VAIHTUVAT VASTAAVAT	419 047,03	231 758,41
Saamiset	17 865,79	21 977,34
Lyhytaikaiset saamiset	17 865,79	21 977,34
Myyntisaamiset	14 228,07	17 253,57
Muut saamiset	9,00	9,00
Siirtosaamiset	3 628,72	4 714,77
Rahoitusarvopaperit	910,00	910,00
Muut arvopaperit	910,00	910,00
Rahat ja pankkisaamiset	400 271,24	208 871,07
VASTATTAVAA	-4 714 257,48	-4 562 490,98
OMA PÄÄOMA	-3 482 412,02	-3 318 231,31
Peruspääoma	-2 470 408,75	-2 470 408,75
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-847 822,56	-814 893,94
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-164 180,71	-32 928,62
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-158 555,84	-158 551,39
Lahjoitusrahastojen pääomat	-142 132,07	-143 425,90
Muut toimeksiantojen pääomat	-16 423,77	-15 125,49
VIERAS PÄÄOMA	-1 073 289,62	-1 085 708,28
Pitkäaikainen vieras pääoma	-500 000,00	-600 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-500 000,00	-600 000,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	-573 289,62	-485 708,28
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-150 000,00	-100 000,00
Ostovelat	-87 368,48	-68 033,63

Muut velat	-54 242,46	-43 626,98
Siirtovelat	-281 678,68	-274 047,67

3 Tase

	1.1.2022-31.12.2022	1.1.2021-31.12.2021
VASTAAVAA	12 391 614,33	12 345 791,32
PYSVÄT VASTAAVAT	5 364 284,62	6 736 894,58
Aineelliset hyödykkeet	5 280 121,98	6 628 008,31
Maa- ja vesialueet	987 963,72	987 963,72
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	201 901,17	296 223,72
Rakennukset	3 822 760,73	5 072 922,60
Kiinteät rakenteet ja laitteet	209 464,11	236 734,77
Koneet ja kalusto	58 032,25	34 163,50
Sijoitukset	84 162,64	108 886,27
Osakkeet ja osuudet	84 162,64	108 886,27
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	644 337,48	620 123,15
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	68 861,37	66 323,13
Muut toimeksiantojen varat	575 476,11	553 800,02
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 382 992,23	4 988 773,59
Saamiset	17 162,77	56 767,87
Lyhytaikaiset saamiset	17 162,77	56 767,87
Myyntisaamiset	13 768,54	45 052,46
Muut saamiset	30,00	5 764,11
Siirtosaamiset	3 364,23	5 951,30
Rahoitusarvopaperit	4 165 944,15	2 725 467,65
Osakkeet ja osuudet	3 115 444,15	1 956 507,72
Muut arvopaperit	1 050 500,00	768 959,93
Rahat ja pankkisaamiset	2 199 885,31	2 206 538,07
VASTATTAVAA	-12 391 614,33	-12 345 791,32
OMA PÄÄOMA	-9 265 861,39	-8 851 157,09
Peruspääoma	-7 789 942,08	-7 789 942,08
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-1 061 215,01	-1 379 847,02
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-414 704,30	318 632,01
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	-1 551 830,56	-2 091 262,15
Poistoero	-1 551 830,56	-2 091 262,15
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-680 355,04	-656 140,71
Lahjoitusrahastojen pääomat	-85 178,93	-82 640,69
Muut toimeksiantojen pääomat	-595 176,11	-573 500,02
VIERAS PÄÄOMA	-893 567,34	-747 231,37
Pitkäaikainen vieras pääoma	-2 900,00	-2 400,00
Saadut ennakot	-500,00	0,00
Siirtovelat	-2 400,00	-2 400,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	-890 667,34	-744 831,37
Ostovelat	-319 680,36	-210 411,45
Muut velat	-125 400,33	-89 829,68
Siirtovelat	-445 586,65	-444 590,24

4 Konsernitase

Seurakuntatalous, jolla on kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla määräysvalta jossakin kirjanpitovelvollisessa, laatii konsernitaseen siitä annetun erillisen ohjeen mukaisesti.

IV Tilinpäätöksen liitetiedot

1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Verotulot on kirjattu maksuperusteisesti niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Avustukset: Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on kirjattu suoriteperusteisesti.

Arvostusperiaatteet/Pysyvien vastaavien arvostus

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet: Hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Sotkamon seurakunnassa taseeseen aktivoidaan yli 10 000 euron hankinnat, jotka poistetaan taloudellisena vaikutusaikanaan.

Sijoitukset: Sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuus: Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutus- tai markkinahintaan.

2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

3 Tuloslaskelman liitetiedot

Tilikauden puutavaranmyyntitulot olivat poikkeuksellisen suuret ja siksi toimintatuotosten määrä nousi edellisvuoteen verrattuna.

Kirkkovaltuuston hyväksymät poistoajat ovat seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet – 3 vuotta

Muut pitkävaikutteiset menot – 5 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa -ja vesialueet – ei poistoja

Hautausmaat – hautaustoimeen liittyvät muut pitkävaikutteiset menot 5v, hautaustoimen muut rakennukset 10v, hautaustoimen kiinteät rakenteet ja laitteet 20v, hautaustoimen koneet ja laitteet 5v. Hautausmaiden maa- ja vesialueet, maa-aineksen vaihto, ei poistoja. Hautaustoimen muut aineelliset hyödykkeet käyttöajan mukaan.

Rakennukset – kirkot 70v, seurakuntatalot 40v, kappelit 50v, siunauskappelit 40v, leiri- ja kurssikeskukset 20v, asuinrakennukset 30v, hallinto- ja laitosrakennukset 20v, huolto- ja talousrakennukset 20v, muut rakennukset 20v.

Kiinteät rakenteet ja laitteet – maa- ja vesirakenteet 30v, urut 30v, muut kiinteät rakenteet ja laitteet 10 v.

Koneet ja kalusto – kuljetusvälineet 5v, IT-laitteisto 3v, muut koneet ja kalusto 5v.

Muut aineelliset hyödykkeet – luonnonvarat poisto käytön mukaan, sakraali-, arvo- ja taide-esineet ei poistoja.

4 Rahoituslaskelman liitetiedot

Sotkamon seurakunnalla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa.

5 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

6 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

7 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Eläkevastuuvajaus

Seurakunnan laskennallinen osuus kirkon yhteisestä kattamattomasta eläkevastuusta on XX miljoonaa euroa. Koko kirkon kattamaton eläkevastuu on 3 663 787 218 miljardia euroa.

8 Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Seurakunnan omistukseen on tullut Kiinteistö Oy Rytilahden Majan koko osakekanta 18.2.2005 tehdyllä kaupalla.

Seurakunta omistaa Kiinteistö Oy Vuokatin Monitoimitalosta 3 872 osaketta. Tiloissa toimii Vuokatin kirkko.

9 Taseyksikköinä hoidettujen rahastojen tilinpäätökset

HAUTAINHOITORAHASTO

TOIMINTAKERTOMUS

Yleiskatsaus

Kirkkolaki määrää, että haudat on pidettävä hautausmaan arvoa vastaavasti hoidettuina ja että haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija, joka voi kuitenkin hautausmaan ylläpitäjän kanssa sopia haudan määräaikaisesta hoidosta ja maksaa palveluksesta kirkkoneuvoston hyväksymän taksan mukaisen korvauksen. Tähän tarpeeseen hautainhoitorahasto on perustettu.

Kirkkolaki 17 luku 5 §.

Hautainhoitorahaston varat koostuvat hautapaikan haltijoiden tekemistä haudanhoitosopimuksista ja näiden varojen korkotuloista. Kirkkolaki kieltää seurakunnan varojen käyttämisen yksityisten hautojen hoitoon. Seurakunta hoitaa hautausmaan käytävät ja yleisalueet, ja yksityiset hautapaikan haltijat vastaavat haudan pinnan hoidosta. Tämän vuoksi hautainhoitorahaston varat ja kirjanpito pidetään erillään seurakunnan varoista ja kirjanpidosta.

Kasvukausi 2023 oli hautojen hoidon suhteen onnistunut. Taimimateriaali oli tasalaatuisia ja kasvuolosuhteet hyvät, myös työntekijät onnistuivat hyvin työssään.

Hallinto

Hautainhoitorahaston hallinto hoidetaan kuten seurakuntatalouden hallinto.

Hautainhoitorahastoon liittyviä aloitteita ei tilikaudella tehty.

Henkilöstö

Kausiluonteisissa puutarhatöissä työskentelee keskimäärin 10 henkilöä vuosittain 1 – 6 kuukauden työsuhteessa. Kausityöntekijöiden työajasta noin puolet menee hoitohautojen hoitoon.

Henkilöstökulut

Muut henkilöstöasiat kts. seurakuntatalouden toimintakertomuksen kohta 3 Henkilöstö.

Sisäinen valvonta

Hautainhoitorahaston sisäistä valvontaa toteutetaan samojen periaatteiden mukaan kuin seurakuntatalouden sisäistä valvontaa.

Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi

Hautainhoitorahaston tuloslaskelman mukaan tilikauden tulos on +347,90 euroa.

Tilikauden 2020 ylijäämä kirjataan taseen tilikauden yli- ja alijäämän tilille.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Toiminta-ajatus:

Haudanhoitorahaston tehtävänä on huolehtia seurakunnalle hoitoon annettujen hautojen hoitamisesta sopimusten mukaisesti.

Toiminnan arviointi:

Hoitohautoja oli vuonna 2023 yhteensä n. 1 600 kpl. Hoitomuotoina oli pinta-hoito, pinta- ja kukkahoito sekä kukka- ja syyshoito. Hautausmaan katselmuksessa todettiin seurakunnan huolehtimien hautojen hoidon olleen sopimusten mukaisia. Asiakaspalautteilla on tärkeä osa toimintamme kehittämisessä ja arvioinnissa.

Tilinpäätöslaskelmat

Hautainhoitorahaston tuloslaskelma

Seurakunta: 3134 - Sotkamon seurakunta | Segmentti: 313450 - Sotkamon seurakunta Hautainhoitorahasto | Kirjauskausi: 1.1.2023-31.12.2023

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Toimintatuotot	120 419,42	100 620,40
Maksutuotot	120 419,42	100 620,40
Toimintakulut	-118 957,44	-97 682,23
Henkilöstökulut	-83 844,45	-86 878,87
Palvelujen ostot	-11 243,00	-9 952,16
Aineet ja tarvikkeet	-23 869,99	-851,20
TOIMINTAKATE	1 461,98	2 938,17
VUOSIKATE	1 461,98	2 938,17
TILIKAUDEN TULOS	1 461,98	2 938,17
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 461,98	2 938,17

Rahoituslaskelma

Seurakunta: 3134 - Sotkamon seurakunta | Segmentti: 313450 - Sotkamon seurakunta Hautainhoitorahasto | Kirjauskausi: 1.1.2023-31.12.2023

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Tulorahoitus	1 461,98	2 938,17
Vuosikate	1 461,98	2 938,17
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	1 461,98	2 938,17
Muut maksuvalmiuden muutokset	-276,60	-221,40
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-276,60	-221,40
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-276,60	-221,40
Rahavarojen muutos	1 185,38	2 716,77
Rahavarojen muutos (tase)	1 185,38	2 716,77

Hautainhoitorahaston tase

Taselaskelma

	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 847,93	12 662,55
Rahat ja pankkisaamiset	13 847,93	12 662,55
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 847,93	12 662,55
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	-10 426,37	-8 964,39
Edellisten tilikausien ylijäämä/ali- jäämä	-8 964,39	-6 026,22
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 461,98	-2 938,17
VIERAS PÄÄOMA	-3 421,56	-3 698,16
Lyhytaikainen vieras pääoma	-3 421,56	-3 698,16
Muut velat	-9,00	-9,00
Siirtovelat	-3 412,56	-3 689,16
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-13 847,93	-12 662,55

V Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

Sotkamon 25.3.2024

Sotkamon seurakunnan kirkkoneuvosto

---

kirkkoneuvoston pj.

---

kirkkoneuvoston varapj.

---

talouspäällikkö

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

_____ . 2024

Tilintarkastajan nimi, JHT

VI Luettelot ja selvitykset

Luettelo kirjanpitokirjoista 2023

Kohdat 1–10 Kipan järjestelmässä, aineisto säilytetään sähköisessä muodossa

1. Päiväkirja
2. Pääkirja
3. Ostoreskontra
4. Myyntireskontra
5. Kassakirjanpito
6. Palkkakirjanpito
7. Käyttöomaisuuskirjanpito
8. Tuloslaskelma
9. Tase
10. Rahoituslaskelma

Luettelo tositelajeista

Kassa- ja muistiotositteet

Tositelaji	Nimi	Numerosarja
RV	Laskun siirto	00
AA	Käyttöom.kirjaus	01
AB	Kirjanpitotosite	01
AM	KOM myynnit	01
AZ	Purku KOM:iin	01
K4	Verkkomaksut	01
P1	Palkat verokäsittely	01
PV	Palkkavaraus	01
SA	Pääkirjatilitosite	01
SE	Sisäiset erät	01
SK	Srk:n muistiotosite	01
SZ	Peruutus muistio	01
TO	Tiliote	01
AF	Poistokirjaukset	03
AV	MR Diakonia-avustuks	14
DZ	Asiakkaat - maksu	14
MV	Maksuvapautukset	14
KZ	Toimittajat - maksu	15
DG	Asiakkaat - hyvitys	18
ZD	Luottotappiokirjaus	18
KA	Toimittajatosite	19
KG	Toimittajat - hyvityk.	19
KR	Toimittajat - lasku	19
TM	Matkalaskut ostoresk	19

Numerosarja	Ensimmäinen nro	Viimeinen nro
00	90000000	90000794
01	1000000	1004372
14	14000000	14001014
15	15000000	15002251
18	18000000	18000049
19	19000000	19002434
03	3000000	3000023

Selvitys kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilytystavoista

Tilinpäätös säilytetään pysyvästi sähköisessä muodossa.

Palkkatietoja sisältävät asiakirjat säilytetään 50 vuotta.

Kirjanpidot, tililuettelo sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistoista säilytetään vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä (KPL 2:10.1 §), mikäli EU-säädökset eivät vaadi pidempää säilytysaikaa. Kiinteistöinvestointeihin liittyvät laskut, tositteet ja muut selvitykset säilytetään 13 vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin kiinteistöinvestointi on valmistunut. Kirjanpito- ja tilinpäätösaineisto säilytetään koneellisella tietovälineellä. Kirjanpitoaineisto on tallennettava kahdelle eri tietovälineelle. Kirkon palvelukeskuksen järjestelmissä oleva aineisto on säilytettynä järjestelmässä ja erillisinä varmuuskopioina.